TÜRK KÜLTÜRÜNÜ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

YAYINLARI : 115

Seri : IV Sayı : A. 32

Türkiye Türkçesinde

MÂNİLER

Prof. Dr. Şükrü ELÇİN

ANKARA

1990

TÜRK KÜLTÜRÜNÜ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
YAYINLARI : 115
Seri : IV Sayı : A. 32

Türkiye Türkçesinde

MÂNİLER

Prof. Dr. Şükrü ELÇİN

ANKARA
1990

Raportör : Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

ISBN 975-456-041-2

Yayınlayan : Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü
17. Sokak 38, 06 490 Bahçelievler - Ankara
Tel : 213 31 00 - 213 41 35

Dizilip basıldığı yer: Ankara Üniversitesi Basımevi
Ankara – 1990

İçindekiler

SÖZ BAŞI

Türkçe, yüz yıllar boyunca üç kıt'ada (Asya, Avrupa, Afrika) sözlü ve yazılı edebiyat yaratmış zengin bir dildir. Bu dilin büyük kollarından biri de Oğuzca'dır. Oğuzca'nın onüçüncü yüz yıldan beri Türkiye'de, Suriye'de Balkanlar'da (Bulgaristan, Yugoslavya, Yunanistan, Arnavutluk, kısmen Romanya), Batı Trakya'da ,Kıbrıs'ta, Girit'te, Midilli'de, Sakız'da, Rodos'ta, İstanköy'de, Afrika'da, hususiyle Cezayir ve Tunus'ta sözlü-yazılı eserler vermiş koluna Batı Oğuzcası veya Türkiye Türkçesi adı verilmektedir.

Biz, Halk Edebiyatı kadrosu içinde düşündüğümüz bahse konu coğrafyada yaratılmış mânilerden bir antoloji hazırlamağa karar verdik. Çalışmamızda, bu güne kadar türlü görüş ve tasniflerle ortaya konulan araştırmalarla dergi köşelerine geçen malzeme hareket noktamızı teşkil etti. Metin seçme işinde estetik endişe yanında maddî ve mânevî mirâsımızın millî birlik ve beraberliğimizi gösteren örnekleri birinci planda yer aldı. Doğumdan ölüme kadarki hayatımızda bizimle beraber, sosyal alışkanlık şeklinde târif edebileceğimiz âdetlerimizle, ortak ruh veren geleneklerimize yer verişimiz bundandır.

Antolojide mânileri, ilk mısraın baş harfine göre sıraladık. Hangi yerde söylendiklerini kayd etmemiz coğrafya içindeki kültür bütünlüğünü göstermek düşüncesinden doğdu. Seçtiğimiz metinlerin mahallî ağız ve şivelerini değiştirmedik. Bunda çok renkli ağızlarla konuşan milletimizin zevkine bağlı kaldık. Bir Karadenizli'nin bir Kıbrıslı'yı, Ahlatlı'yı; bir Üsküplü'nün bir Diyarbakırlı'yı, Manisalı'yı; bir Bursalı'nın Bulgaristan'da yaşayan Türk'ü: Rodoplu'yu, Dobrucalı'yı; bir Vanlı'nın Manastırlı'yı, İzmirli'yi, Erzurumlu'yu; bir Batı Trakyalı'nın Muşlu'yu, Rodoslu'yu, Ovacıklı'yı, Ohrili'yi, Karslı'yı ve Antakyalı'yı düğünde, kına gecesinde, tarlada, iş yerinde, Hıdırellez'de Ramazan'da, Bahtiyaraçma'da, bulgur öğütme sırasında, sevgide, gurbette,

kavuşmada el-ele, gönül-gönüle aynı şuur ve duygu beraberliği içinde tarihî kaderi paylaştıklarını anlaşılır, tabiî bir Türkçe ile göstermek istedik.

Okuyucular, "Türkiye Türkçesinde Mâniler" adını verdiğimiz bu antolojide ayrıca milletimizin insana, tabiata ve eşyaya bakışta kültür tarihinin izlerini bulacaklardır.

MÂNİLER ÜZERİNE

Mâniler, anonim (söyleyicisi belli olmayan) Halk Edebiyatı mahsullerinin en yaygın olanlarından biridir. Türk hece vezninin çoklukla 7 veya 8'lisi ile dört mısrâlık bir "bütün" içinde kendine mahsus ezgisi ile söylenen manzumelere mâni adı verilmektedir. Dört mısrâdan az veya çok mısrâlarla meydana getirilen mâniler de vardır. Bunlar daha ziyâde karşılıklı *mâni atışmaları*'nda, *karşı-beri* adı verilen türkülerde, *bekçi destanları*'nda, Kuzey Bulgaristan'la Romanya'da yaşayan Gagauz Türkleri'nin eserlerinde dikkati çekmektedir. Mânilerin birinci, ikinci ve dördüncü mısrâlarında yarım kafiye (assonance) birliği göze çarpar. Üçüncü mısrâlar serbest bırakılır, kafiyeye bağlanmaz. Zaman zaman (a a a b), (a b a b), (a b c d) şeklinde düzenlenmiş kafiye biçimlerine rastlanır. Saz, Tasavvuf, ve Tarikat şâirlerimizin *destan*, *ilâhi*, *koşma*, *semâi* ve *varsagı*'larının ilk dörtlüklerinde mâni geleneğine de uyulduğu görülür. Bir harften başlamak üzere çok harfin sesini veren unsurlarla kurulurlar. Bu unsurlar, mânilerin hâfızalarda kalmasına yardımcı olurlar.

Mânilerin konuları her türlü hayat hâdiseleridir. Köy, kasaba veya şehirlerimizde okumamış, okumuş kimselerin ve hususiyle kadınların irticâlen yarattıkları eserlerdir. Bir kısmı lirik olan ve usta şâirlerin bile kolay kolay söyleyemeyeceği güzellikteki bu eserciklerin ilk iki mısraı duygu, düşünce veya hayâlin âdeta "giriş"i sayılır. Asıl konu son mısrâlarda karşımıza çıkar. Konular beşerî temlerdir. İnsanlıkla başlayan ve onunla devam edecek bu temlerin başında aşk ve sevgi birinci plânda yer alır. Bunda sosyal ve iktisâdî sebeplerin tesiri ile baskılar altında kalmış ergenlik çağı arzu ve emellerinin de rol oynadığı görülür.

Mânilerde gurbete giden eşe duyulan hasret, bu hasrete bağlı kıskançlık, verilen sözün tutulmayışı, vefâsızlık, kadere isyan, ana-baba şefkatini arama ihtiyâcı, güzellik-çirkinlik, ölüm, evlenme düşüncesi, nesil farkı ile hayat görüşünün değişmesine bağlanabilecek gelin-kay-

nana çatışması vb. gibi âdet ve ananelerimizle iç-içe, bizden ayrılmayan meseleler, davranışlar ve arayışlar karşımıza çıkar.

Bütün bu saydıklarımız tabiatla, ülkemizin toprağına, suyuna, havasına, çiçeğine, yemişine, kuşuna bağlı olarak renkli bir hayat sergisi meydana getirirler.

Manilerde Ay, Güneş ve yıldızlar parıldar. Dağlar, denizler, nehirler dile gelir. Bülbüller güllerle ebedî aşk türküsünü terennüm ederler. Turnalar göllerde yıkanır. Hıdırellez'de genç kızlar kısmetlerini ararlar. Sosyal bir müessese olan *Âşık-Semâi Kahveleri*'nde dinlenilen cinaslı (hoyrat) mâniler yüreklere ateşten bir damga vurur.

Bir çok Türk Boyları'nda hususî adları bulunan mânilerimizin sözün ezgiden ayrılmadığı çok eski devirlerden gelen ananesine uygun çeşitli söyleniş tarzları vardır. Mânileri çoklukla kadınlar söyler, Erkeklerle kadınların tarlalarda, iş yerinde, mesîrelerde mâni atıştığı yöreler de vardır. Vaktiyle mâni söylemede cevapların aynı konuda olması beklenirdi. Davulcu veya bekçilerin Ramazan aylarında Sahur zamanı Âşıklar'ın ise *Semâi Kahveleri*'nde söyledikleri hoyratlarla mânilerin de kendilerine göre ezgileri bu güne kadar gelebilmiş ve bir çok yazılı kaynaklarda buna işâret edilmiştir.

Mâniler, düz (tam) veya cinaslı (kesik) olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Tam olanlar çoklukla cinassızdır. Yazılışları bir, mânâları başka kelimelerle meydana getirilirler. Bu kafiyeler, ses, tekerleme ve mânâ hususiyeti gösteren eksik bir mısrâ ile başlar. Azerbaycan Türkleri bu biçimdeki mânilere *Bayâti*, Güney ve Doğu Anadolu bölgelerimizle Irak (Kerkük) Türkleri *hoyrat* adını vermektedirler. Erkekler tarafından söylenen hoyratlar hususiyle Kerkük ve çevresinde ferdî eser (güfte ve beste) olarak da zengin geleneğini sürdürmektedir.

MÂNİ METİNLERİ

TAM (DÜZ) VE CİNASLI (KESİK) MÂNİLER

1

Aaca çıkayiken,
Aac salladi beni,
Bu nasil sevda idi,
İpsiz bağladi beni.

(Trabzon)

2

A benim bahdi yârim,
Gönülde tahdi yârim,
Yüzünde göz izi var
Sene kim bahdi yârim.

(Erzurum)

3

A benim hindi göynüm,
Dağlara bindi göynüm,
Gülleri biyenmezdim,
Tikene gondu göynüm.

(Doğu Rodop Bölgesi)

4

Açti yaylâ çimeni,
Yürekten sevdum seni,
Ben seni onutursam
Allah onutsun beni.

(Rize ve civarı)

5

Adaköy ovaları,
Gök boncuk turalari,
Yâre mektüp yolladım,
Tirenler doluları.

(Rodop-Bulgaristan)

6

Adalar'da idâre,
Vallahi etmem müdâre,
Benim bir sevdiğim var
İstanbul'da bir tâne.

(İstanbul)

7

Adam aman der beni
Ne anam var, ne babam,
Sen olsun acı beni
Bana deller ne ağlarsın,
Bırağmaz acı beni.

(Kıbrıs)

8

Adam aman al ateş,
Yanaklar vişne moru dudaklar al ateş,
Yandı bağrım kül oldu getir kürek al ateş.

(İstanbul)

9

Adam aman asmaya,
Niçin kondun a bülbül kapumdaki asmaya,
Ben yârimden vazgeçmem götürseler asmaya.

(İstanbul)

10

Adam aman atacak,
Kal'a sancak çekmiş, Tophâne top atacak,
Sevdiğim çok bakıyor şimdi kalbim atacak.

(İstanbul)

11

Adam aman.. bu.. dana,
Vurdu dana sübyana;
Boynuzları budana,
Çıktı artık gözümden,
Sizin olsun bu dana.

(İstanbul)

12

Adam aman çe midir,
Tuzag gurdum bülbüle,
Dutulan serçe midir,
Nefesin güller kokar
İçerin bahçe midir.

(Kıbrıs)

13

Adam aman... gö... zetle...
Sun'i Hakk'a dikkat et, yapışık mı göz..etle?
Ol göz ile hakikat râhını gel göetle.

(İstanbul)

14

Adam aman karadan,
Yârim gider gemiyle ben gidereim karadan,
Ciğerim göz göz oldu görünmüyor karadan
Hak beni ayırmasın kaşı gözü karadan.

(İstanbul)

15

Adam amn ..ka.rın..ca,
Yazdan toplar erzakın kışa saklar karınca,
Cânan bizi afvetti yalvarıp yakarınca.

(İstanbul)

16

Adam aman kuzusu,
Çay kuru çeşme kuru,
Nerden içsin kuzu su,
Beni yakıp bitiren
Bir ananın kuzusu.

(İstanbul)

17

Adam aman mâşallah,
Barınağın üstünde yüzüg,
Üsdü yazar maşallah.
Seveceysen güzel sev
Gören çeksin mâşallah.

(Kıbrıs)

18

Adam aman ...Se...mayi,
Şimşek çakar gök gürler Hak titretir semâyi,
Hamid Reis bekleriz senden destan, semayi.

(İstanbul)

19

Adam aman yâr arar,
Hekim isen bak nabzıma,
Cerrah isen yara sar;
Beni kimse asamaz
Asar ise yâr asar.

(İstanbul)

20

Âdem Aga evde misin,
Tilki gibi inde misin;
Sana bir mâni söylesem,
Kalkar beni düver misin

(Rodoplar-Bulgaristan)

21

Agşam olsun geleyim,
Halimi kime soyleyim,
Var git vefasız agşam,
Yarsız seni neyleyim.

(Kıbrıs)

22

Ag üzümün salkımı,
Gız sen aldın aglımı;
Alacaysan al beni
Gaçırmadan aglımı.

(Kıbrıs)

23

Agacun tepesine
Balta konduracağum;
Kız senun boğazuni,
Lira dolduracağum.

(Of)

24

Ağacın tomruğu var,
Dananın kuyruğu var,
Evime geç gidemem
Karımın buyruğu var.

(Bey Köyü)

25

Ağaçlar galem olsa,
Yaprağı kâğıt olsa,
Yazılmaz benim derdim
Deniz müreggeb olsa.

(Kıbrıs)

26

Ağam atın beş olsun,
Üzengin gümüş olsun;
Her nereye varırsan,
Hızır yoldaşın olsun.

(Çorum)

27

Ağam nâçar ağlama,
Gündür geçer ağlama,
Bu gapuyu gapayan
Bir gün açar ağlama.

(Harput)

28

Ağarmış saclısına,
Gözleri yaşlısına,
Ayağa gak da yer ver
Gendinden yaşlısına.

(Kıbrıs)

29

Ağ buğdayın özüyüm,
Ben gurbanlık guzuyum;
Doğum yerim Bâdemler
Şanlı bir Türk gızıyım.

(Bâdemler-Urla-İzmir)

30

Ağızlar datlı olsun,
Doğanlar bahtlı olsun;
Büyük Türk Milleti'ne
Yeni yıl kutlu olsun.

(Kıbrıs)

31

Ağlama naçar ağlama,
Gündür geçer ağlama.
Bi kapı örten Mevlâ,
Bi gün açar ağlama.

(Urfa)

32

Ağlasam işidilmez,
Kimse derdumi bilmez;
Kalbimun acisuni
Dert siler, derman silmez.

(Arhavi-Artvin)

33

Ağrı dağından uçtum
Çayır çimene düştüm;
Ne belâlı başım var,
Vefasız yâre duştüm.

(Ağrı)

34

Ağustos var ebim var,
Haste olsam hekim var,
Benim göynümde sensin
Senin göynünde kim var.

(Elâzığ)

35

Ağ üzüm asmasıyım,
Nazilli basmasıyım,
Bana doktor kâr etmez
Ben güzel hastasıyım.

(Bademler-Urla-İzmir)

36

Ağ üzüm asmasıyam
Narman'ın yosmasıyam
Ana tohtor getirme
Ben yârın hastasıyam.

(Erzurum ve çevresi)

37

Ah benum nazlı yârım,
Sevdalisun sevdali;
Seni alan uşağa
Ne lâzim dünya mali.

(Rize ve civarı)

38

Ah fındığım fındığım,
Dallarına konduğum,
Vermedi seni bağa
Sakalını yolduğum.

(Karadeniz)

39

Ah gargalar gargalar,
Denizdeki dalgalar;
Topçuköy'ün gızları
Çifde göbeg çalkalar.

(Kıbrıs)

40

Ah gürgen beyuk gürgen,
Seni kim idi tiken.
Asgerlukdur asgerluk
Benum belûmi püken.

(Trabzon)

41

Ah miralay miralay,
Askerun alay alay,
Al gızlardan askere
Askerluk olsun golay.

(Trabzon)

42

Ah o gözler, o gözler,
Bahmiler ah o gözler,
Beni vuran oh degül
Yârdaki âhu gözler.

(Elâzığ)

43

Ah öyle mi Kars'a yaz,
Hava bulut Kars ayaz;
Kâtip kurbanın olam,
Benim halım Kars'a yaz.

(Kars)

44

Alı var yeşili var,
Yeşili var alı var,
Bilmem nerden öpim ki
Her tarafta balı var.

(Erzurum ve çevresi)

45

Akardım çağlamazdım,
Gülerdim ağlamazdım;
Bileydim ayrılık var,
Sana bel bağlamazdım.

(Sivas, Ergele Köyü)

46

Ahretimin boynunda,
İki beşi bir yerde;
Gel Ahret gidelim,
Bayramımız bir yerde.

(Tekirdağ)

47

Akşamdan sabahadek,
Kuşlar okur Yâsin'i,
Ben seni alacağum,
Körmişim ruyasini.

(Rize ve civarı)

48

Ak alma pembe alma,
Gönlümi benden alma,
Benden gönül istersen
Allaın kuli olma.

(Florina)

49

Akan sular olaydım,
Kız testine dolaydım;
Gümüşten kollarına
Bir bilezik olaydım.

(Rodoplar-Bulgaristan)

50

Ak anterin var mıdır.
Gök anterin dar midır;
Ben sana yaniyorum,
Hiç haberin var midır.

(Rodoplar-Bulgaristan)

51

Ak buğdayım, buğdayım,
Süreyim, kurutayım;
Geçme kapım önünden
Ben seni unutayım.

(Tunceli)

52

Ak dedem tuzdan gelir,
Yükü Kıbrız'dan gelir;
Bir oğlan hasta olsa
İlâcı kızdan gelir.

(Balıkesir)

53

Ak elma soyulur mu,
Güzele doyulur mu;
Güzel saran yiğidin,
Kolları yorulur mu.

(Ilgın)

54

Ak gazık gara gazık,
Gayınnam ölmüş yazık,
Öldüğüne yanmeyom
Giden kefini yazık.

(Tırazlar, Sarıgöl, Manisa)

55

Ak gülüm teste teste,
Beni babamdan iste;
Eğer babam vermezse
Diz çök Mevlâ'dan iste.

(Sofya)

56

Ak güvercin olaydım,
Yoł üstüne konaydım;
Gelip geçen yolcudan,
Ben yârimi soraydım.

(İstanbul)

57

Ak koyun meler gelir,
Dağları deler gelir,
Hakikatli yâr olan
Geceyi böler gelir.

(Trabzon)

58

Ak şalım kara şalım,
Dağları dolaşalım,
Sen yağmur ol ben bulut
Göklerde buluşalım.

(Malatya)

59

Ak taşı kaldır da gel,
Yılanı öldür de gel
Mâdem bende gözün var
Keseni doldur da gel.

(Ilgın)

60

Ak üzüm asmasıyım,
Fabrika basmasıyım;
Bana doktor ne lâzım,
Ben sevdâ hastasıyım.

(Tekirdağ)

61

Ak yaka, kara yaka,
Bayıldım baka baka;
Rüzgâr aldı şapkayı,
İşte gitti fiyaka.

(Kadıdondurma Köyü, Meriç, Edirne)

62

Akan sular olaydım,
Kız testine dolaydım,
Gümüşten kollarına
Bir bilezik olaydım.

(Bursa)

63

Akardım çağlamazdım,
Gülerdim ağlamazdım;
Bileydim ayrılık var,
Sana bel bağlamazdım.

(İstanbul)

64

Akşam arada kaldı,
Fitil yarada kaldı,
Şu benim kömür gözlüm
Acep nerede kaldı.

(Konya)

65

Akşamlar,
Çırağ yanar akşamlar
Evli evine gider,
Evsiz nerde akşamlar.

(Bitlis)

66

Akşam oldu neyleyim,
Derdim kime söyleyim;
Var git vefâsız akşam,
Yarsız seni neyleyim.

(Kilis)

67

Akşam yedim dürümce,
Ben istemem görümce,
Görümceler dilli olur.
İki elleri zilli olur.

(Malatya)

68

Al almaya gelmişem
Şal olmaya gelmişem
Men oğlan bacısıyam
Kız almaya gelmişem.

(Van)

69

Al başuna beyazi,
Gelsun dağlarun yazi,
Beyaz göğsun ustine
Kılsam saba nemazi.

(Rize ve civarı)

70

Al benden al benden,
Yeşil senden al benden;
Ya benim mıradım ver,
Ya bu sevdayı al benden.

(Çetelliköy-Elâzığ)

71

Alçacik duvar üstü,
Al çevre suya düştü;
Al çevreyi alırken,
Göynüm güzele düştü.

(Rodoplar-Bulgaristan)

72

Al çiçeğin allığına,
Mor çiçeğin morluğuna,
Gelin oldum ata binim
Komşuların acığına*.

(Diyarbakır)

73

Al çuha, yeşil çuha,
Söyleyin dama cıha;
Bi aydur görmemişim,
Az galur aklım çıha.

(Pelte Köyü-Payraz bucağı-Elâzığ)

74

Al elıne kalemi,
Yaz başına geleni;
Seni sevdım seveli,
Oldum düşek veremi.

(Ortaoba-Florina)

75

Al eline kalemi,
Yaz başına geleni;
Acep nere gömerler
Yâr yoluna öleni.

(Balıkesir)

76

Al gırepde eşim var,
Mor gırepde peşim var;
Bulgaristan içinde
Gün görmedik eşim var.

(Rodoplar-Bulgaristan)

77

Al giydim alsın diye
Mor giydim sarsın diye;
Ben yârime darıldım.
Biraz yalvarsın diye.

(Kadıdondurma Köyü-Meriç-Edirne)

* Acığına–Nisbetine

78

Al giydim alsın diye,
Mor giydim sarsın diye,
İsteyene varmadım
Sevdiğim alsın diye.

(İstanbul)

79

Al giydim alsın diye
Mor giydim sevsin diye,
Kimseler istemedim
Askerden gelsin diye.

(Sındırgı-Afyon)

80

Al kayadan at beni,
En aşağa tut beni,
Dün keçe uyumadum
Sala da uyut beni.

(Rize ve civarı)

81

Al keklik ala keklik,
Kaşları kara keklik,
Gel seni kebap edim
Yollıyım yara keklik.

(Erzincan)

82

Al puşum uştu uştu,
Dere tepeden geçti,
Goca Narman içinde
Ayrılık bizi seçti.

(Erzurum)

83

Al şalım yeşil şalım,
Dayleri dolaşalım;
Senden bana yâr olmaz,
Artık biz ayrışalım.

(Dobruca-Romanya)

84

Al şalum yeşil şalum,
Dağlari dolaşalum
Sen yağmur ol ben bulut,
Dağlarda buluşalım.

(Trabzon)

85

Alaca çoraplarun,
As güneşe kurusun,
Kız babanun evine
Niçun bekâr durursun.

(Rize)

86

Alaca'nın düzleri,
Top biter nergizleri;
Gözlere baka baka,
Yitirdim öküzleri.

(Çorum)

87

Alçacık duvar üstü,
Mendilim suya düştü,
Ben mendili ararken
Üç kız gönlüme düştü.

(Konya)

88

Alçak otur aya bak,
Yüksek otur çaya bak,
Güzeller pay pay olmuş
Bize düşen paya bak.

(Erzincan)

89

Alibey ovasında,
Kavunlar şişman olur.
Alibey'in kızlarını
Almayan pişman olur.

(Kadıdondurma Köyü, Meriç, Edirne)

90

Ali'min gözü kara,
Açtı sineme yara;
Dolaşma sokak sokak
Sevdiğini evde ara.

(Sofya)

91

Allı beyazlı olur,
Bahçe kirazlı olur;
Sahura kalmayanın
Orucu nazlı olur.

(Tekirdağ)

92

Allı pullı biçağum,
Sapından tutulacak.
Erkeklerun günahi,
Gızlardan sorulacak.

(Trabzon)

93

Alma al olanda gel,
Ayva nar olanda gel;
Hasta düştüm gelmedin,
Bari can verende gel.

(Diyarbakır)

94

Alma altında tilki,
Yavruları bir iki;
Yavruları içinde
En güzeli benimki.

(Batı Trakya)

95

Alma yanı,
Kızarmış alma yanı;
Nasıl kebre koyarlar,
Mıradın almayanı.

(Urfa)

96

Almada al olasın,
Selvide dal olasın,
Dünyada bir arzum var
Sen bana mal olasın.

(Harput)

97

Almadan,
Kokun alım almadan.
Bir de yüzün göreyim,
Tanrı ruhum almadan.

(Diyarbakır)

98

Almaya al değende,
Alma dalı eğende,
Koçlu kurban keserim,
Elim elin değende.

(Diyarbakır)

99

Almaya al olaydım,
Selviye dal olaydım;
Elâ gözlü yarımın,
Atına nal olaydım.

(Urfa)

100

Almayam,
Kızarmış almayam;
Nasıl kebre koyallar,
Mızarın almiyanı.

(Urfa)

101

Almedan,
Bir dal kestim almedan,
Bir de yâri göreydim,
Allah canım almedan.

(Bitlis)

102

Almenin irisine
Men yandım birisine;
Annem beni çoban et,
Kızların sürüsüne.

(Bitlis)

103

Altın tabak olayim,
Yâr ününe konayim,
Yârim espaplar biçer
Terzısi ben olayim.

(Ohri)

104

Altın tabakta on alma,
Beşini al beşin alma;
Azrâil kapıya gelmiş
Canımı al eşim alma.

(Sofya)

105

Altın tabakta vişne,
Gel yârim aşka düşme;
Bu aşkın sonu yoktur,
Nâfile dile düşme.

(Uluborlu)

106

Altın tas altın tarak,
Varamam yollar ırak,
Evvel diz dize idik
Şimdi yıldızdan ırak.

(Isparta)

107

Altın yüzüğüm şak şak,
Küstün ise barışak,
Aramızda dağlar var
Mektup ile konuşak.

(Mut)

108

Altın yüzük dar parmağ,
Muradım seni almağ,
Eller derin uykuda
Benim işim yalvarmağ.

(Diyarbakır)

109

Altın yüzük taşını,
Kim bağladı başını;
Âşıklar kavuşmaz mı,
Sil gözünün yaşını.

(Başhoroz Köyü)

110

Altın yüzük yaptırdım,
Parmağıma dar benim,
Şu Zile'nin içinde
Selvi boylu yâr benim.

(Zile)

111

Altından oklavayun,
Gümüşten baklavayun;
Yâr elinde üç gül var
Ben onun yaprağıyun.

(Boyabat)

112

Altınım alay değil,
Yüzüğüm kalay değil;
Sen orada ben burda,
Ayrılık kolay değil.

(Sarıoğlan, Kayseri)

113

Altınım alma beni,
Dillere salma beni;
Götür sarafa göster,
Kalp isem alma beni.

(Rodoplar-Bulgaristan)

114

Altun biçak yapturdum,
Sapindan tutulacak.
Ergenlerun günahi
Kızlardan sorulacak.

(Arahavi-Artvin)

115

Altun üzük var benim,
Parmağıma dar benim;
Şu Harput'un içinde
Kömür gözlü yâr benim.

(Elâzığ)

116

Altun yüzük dar parmak
Muradım seni almak
İller hep uykudakan
Benim işim yalvarmak

(Çorum)

117

Altundan oklaviyam,
Ayağın toprağıyam,
Cennette bir gül açmış,
Ben onun yaprağıyam.

(Diyarbakır)

118

Altunu saraf bilir,
Yarayı cerrah bilir;
İkimizin kalbini
Yaradan Allah bilir.

(Bursa)

119

Altunum alma beni,
Dillere salma beni,
Götür sarrafa göster
Kalp isem alma beni.

(Erzincan)

120

Anadolu uşağı,
Gevşek bağlar kuşağı,
Onu bunu dinlemez.
Çeker vurur biçağı.

(Konya)

121

Ankara'ya giderken,
Dolmuş salladı beni,
Beyaz gömlekli oğlan,
Aşga bağladı beni.

(Pelte Köyü-Elâzığ)

122

Anne ben dervişmiyim,
Karalar giymiş miyim,
Ben sevdim eller aldı
Anne ben ölmüş müyim.

(İnevi-Cihanbeyli-Konya)

123

Antalya dâlarına
Su saldım bâlarına,
Altın dûme olsâdım
Sevdiğimin gollarına.

(Antalya)

124

Arabada buğdayım,
Getirin öğüdeyim;
Senin gibi güzeli,
Koynumda büyüdeyim.

(İzmir)

125

Araba gelir taşlıktan,
Dingil çıktı başlıktan;
İstanbul memurları
Yürüyemez açlıktan.

(Tekirdağ)

126

Arabam teker meker,
Şu Tekirdağ'ı kız çeker;
Şu Tekirdağ'ın kızları,
Pembe yuvarlak şeker.

(Tekirdağ)

127

Arabanın tekeri,
Ben istemem Bekir'i
Olursa Şâkir olsun,
Cebinde dursun şekeri.

(Rodoplar-Bulgaristan)

128

Aras Aras han Aras
Bilgil'den kalkan Aras,
Yâr buradan geçende
Durmadan çalkan Aras.

(Erzurum)

129

Aras suyun bulanıh
Ağlaram yanıh yanıh,
Sevgili yâr öleli
El uyur ben uyanık.

(Erzurum ve civarı)

130

Arkasından aşağa,
Saşlari düğum düğum.
Zigaramun içine
Sığar misun sevdiğum.

(Trabzon)

131

Armut dalsız biter mi,
Davulsuz gız gider mi,
Davulsuz giden gızın
Küsünçleri* biter mi.

(Doğu Rodop Bölgesi)

* Küsünç: İstek

132

Armudun dalını,
Yiyen bilir dadını;
Söylesene be Halil,
Yavıklının adını.

(Rodoplar-Bulgaristan)

133

Armudun kökü suda
İster kes ister buda;
Ver benim murâdımı
Kurban olduğum Hüdâ.

(Turgutlu)

134

Armut dalda sallanur,
Sallandukca ballanur;
Bekâr gızın goynunda
Ölü adam cannanur.

(Bülbüllü Köyü – Bulancak-Giresun)

135

Arpa boğda biçerum
Suyi gölden içerum.
Yârımdan ayrılalı
Ne yerum ne içerum.

(Trabzon)

136

Arpa egdim daşlığa,
Güneş çıgdı guşluğa;
Buyurun egmeg yeylim
Dayanılmaz açlığa.

(Kıbrıs)

137

Arpa ektim az kaldı,
Tel kırıldı saz kaldı,
Katlan yüreğim katlan
Kavuşmamız az kaldı.

(Ermenek)

138

Arpa ektim biçerim,
Yolum dere giderim;
Ben Bulgar'ı sevemem,
Cezam neyse çekerim.

(Gagauz mânisi)

139

Arpa ektim bir evlek,
Dadandı kara leylek,
Yazın berâber idik
Kışın ayırdı felek.

(Konya)

140

Arpalar kara kılçıh,
Dama çıhma baş açıh,
Eger göyni bendese
Al çarşafi yola çıh.

(Urfa)

141

Arpanın yarısıyam
Buğdayın sarısıyam;
Değmeyin dolaşmayın
Ben esker garısıyam.

(Erzurum ve civarı)

142

Asker ettiler beni,
Kur'am çıkti Yemen'e.
Sol taraftan vuruldum,
Kanım akti çumene.

(Trabzon)

143

Aslım Karabağlı'dır,
Sînem çapraz dağlıdır;
Kesilmiş gelip giden
Demek yollar bağlıdır.

(İzmir)

144

Asmaya
Niçin kondun a bülbül
Kapımdaki asmaya.
Yârimden vazgeçemem
Götürseler asmaya.

(İstanbul)

145

Aşağıdan gelir saçı sırmadan
Ben nasıl gideyim murat almadan,
Getirin bir beşlik vuram ben beni
Ölüm hayırlıdır böyle durmadan.

(Zara-Sivas)

146

Aşıh demiş iz olsun
Dara zülfün düz olsun,
Dohsan dohuz yaram var
Bir de sen vur yüz olsun.

(Erzurum ve civarı)

147

At karşıdan bir mâni,
Yoktur yârin imanı;
İnsafsız yâre düştüm
Nedir bunun dermanı.

(Çorum)

148

At olur da tepmez mi,
Yâr olur da öpmez mi,
Yârın öptüğü yerde,
Gonca güller bitmez mi.

(Sarıoğlan-Kayseri)

149

Ata binen ağadır,
Atın yönü dağadır;
Dönder atın yüzünü
Bu mâniler sanadır.

(Yozgat)

150

Ata binmiş gidiyor,
Ata neler ediyor,
Onbeşli'ye gız verme
Bırahıp ta gidiyor.

(Erzurum)

151

Ateş düştü kamışa,
Su neylesin yanmışa,
Mevlâ''m sabırlar versin
Yârinden ayrılmışa.

(İstanbul)

152

Ateşi yakacağum,
Çali kodum ocağa.
Gız senun emucenlen
Gelduk piçak piçağa.

(Trabzon)

153

Ateşim var külüm yok,
Bülbül oldum dilim yok,
Yâr ardına düşeli
Ağlamadık günüm yok.

(Salihli)

154

Atımızı koşalşın,
Dağı taşı aşalım,
Sen yağmur ol, ben bulut
Yağarken kavuşalım.

(İnevi, Cihanbeyli, Konya)

155

Atlılar atlılar,
Geliyor Muratlılar;
Kız görmeğe gelmişler
Muşmula suratlılar.

(Tekirdağ)

156

Atma beni yabana,
Ben da bu dereliyum,
Al ko beni cebune
Hiç sorma nereliyum.

(Rize ve civarı)

157

Atma türkü atarım,
Yüreğini yakarım;
Eski çarıklarımı
Boyununa takarım.

(Bafra ve köyleri)

158

Attum da vuramadum,
Ormanun çakalini;
Tavuşanlar otlasun
Bobanun sakalini.

(Of)

159

Atun beni ateşe
Çayir çayir yanayim
Bu kadar acilara
Ben nasil dayanayim

(Rize ve civarı)

160

Avtın yüzik dal parmak
Mürâdım yare varmak
Ergenlerin kâridır
Güzellere yalvarmak

(İştip)

161

Ave'nin yoli ince,
Dişimde gördüm gece;
Kuşlar kurbanız olam,
Yârimin hâli nice.

(Bitlis)

162

Avluda dibek taşı,
Yediğim bulgur aşı,
Teneşirde yıkansın
Kaynanamın kel başı.

(Kapaklı Köyü, Gemlik-Bursa)

163

Aya baktım ayaklı,
Kapıları dayaklı,
Şu Sındırgı kızları
Hepsi elma yanaklı.

(Sınıdrgı-Afyon)

164

Aya baktım ay ayaz,
Kıza baktım kız beyaz,
Kesede de para az,
Bu kız bize yaramaz.

(Sofya)

165

Aya değer,
Hüsnün yüz aya değer;
Ay var bi güne değmez.
Gün var yüz aya değer.

(Urfa)

166

Ayağında corabı,
Ben dokudum dokudum;
Sevdalık mektebinde
Yedi sene okudum.

(Bülbüllü Köyü-Bulancak-Giresun)

167

Ayağında yemeni,
Niçin almazsın beni;
Bu dünyada ölüm var,
Ne seni kor ne beni.

(Diyarbakır)

168

Ay doğar açık açık,
Sofralar dolu kaşık,
Halt etmesin kaynanam,
Ogli bana kör âşık.

(Dobruca-Romanya)

169

Ay doğar alınmaz mı,
Bana yâr bulunmaz mı,
Yâr aşkına ölürsem
Cenâzem kılınmaz mı.

(Konya)

170

Ay doğar asumandan,
Gün doğar gülüstandan,
Yâra karpuz gönderdim,
Yetmiş iki bostandan.

(Diyarbakır)

171

Ay doğar aşmak ister,
Al yanak yaşmak ister,
Benim divâne gönlüm
Yâre kavuşmak ister.

(Gagauz mânisi)

172

Ay doğar aşmak ister,
Bal dudak yaşmak ister.
Şu benim deli gönlüm
Yâre kavuşmak ister.

(Akdağmadeni)

173

Ay doğar bedir Allah,
Bu sevdâ nedir Allah,
Ya yârimden bir haber ver
Ya bana sabır Allah.

(Konya)

174

Ay doğar Dağıstan'dan,
Gün doğar Gülistan'dan,
Göynüm bir garpuz ister
Otuz iki bostandan.

(Erzurum)

175

Ay doğar dolunmaz mı,
Bana yâr bulunmaz mı,
Yâr uğrunda ölürsem
Namazım kılınmaz mı.

(Tokat)

176

Ay doğar gün doğmaz mı,
Bana yâr bulunmaz mı,
Ben de yârsız ölürsem
Namazım kılınmaz mı.

(Sofya)

177

Ay gördüm Allah,
Âmentü billâh;
Aylar mübârek,
Elhamdülillâh.

(Florina)

178

Ay duar açik açik,
Sofrasi doli kaşik,
Alt etmesın anasi
Uli bana kör âşik.

(Florina)

179

Ay duvar sini gibi,
Sallanır selvi gibi;
Yârin kokusu gelir,
Mısır'ın güli gibi.

(Rodoplar-Bulgaristan)

180

Ayırdılar eşimden,
Gözleri şarhoşumdan,
Mastor dağı ben oldum
Duman kalkmaz başımdan.

(Kuzfındık)

181

Aylar aylara garşi,
Aylar eyvana garşi,
Allah muradın versin
Gelen aylara garşi.

(Van)

182

Ayna attım çayıra,
Aksi düştü bayıra.
Gökte Hakkın çattığın,
Yerde kimler ayıra.

(Uluborlu)

183

Ayna attım çaira,
Şavkı düştü baira,
Erenler el kaldırın
İşim döndü haira

(Gagauz mânisi)

184

Ayna attım tarlaya,
Parıl parıl parlaya,
Analar kız doğurmuş
Yiğitleri sarmaya.

(Gülnar)

185

Ayna ayna ellere,
Ay düşti köllere,
Ayna kurban olayim
Seni tutan ellere.

(Rize ve civarı)

186

Ayrılmışım eşimden,
Eşimden yoldaşımdan,
Mastar dağı ben miyim
Duman gitmez başımdan.

(Elâzığ)

187

Ayva külde pişer mi,
Gül yanaktan düşer mi,
Sen orada ben burda
Bana gülmek düşer mi.

(Tekirdağ)

188

Ayva sari, nar sari,
Ayvaya kondi ari
Bu tazeler içinde
Ne gezer kocakari.

(Rize)

189

Ayva yolla nar yolla,
Yürek yandı kar yolla;
Annen baban duymasın
Mendiline sar yolla.

(Sofya)

190

Ay vurur aylanursun,
Sen kime nazlanursun.
Hemama git hemama,
İkan beyazlanursun.

(Rize)

191

Babam kitti Yemen'e,
İnşallah kelur kene.
Eğer yetim kalursak,
Bukarsun bize nene.

(Rize)

192

Baba nâçar ağlama,
Gündür geçer, ağlama;
Bir kapıyı kapayan
Bir gün açar, ağlama.

(Erzincan)

193

Bacada duran oğlan,
Elinde Kur'an oğlan,
O Kur'an seni vursun
Sözünden dönen oğlan.

(Kars)

194

Badad'da hurma misen?
Gergefde sırma misen?
Ben burda aha gederem
Sen orda duymaz misen

(İştip)

195

Bafra bagli bahçeli,
Yoli iki keçeli;
Yüreğime kan damlar,
Senden ayri düşeli.

(Bafra ve köyleri)

196

Bağ bana,
Bahçe sana, bağ bana;
Değme zincir kâr etmez,
Sülfün teli bağ bana.

(Erzincan)

197

Bağçada doli gazel,
Kardaş kurbette gezer;
Şapkasını yan egmiş,
Gurbette melül gezer.

(Van)

198

Bağçe başi düz olsun,
Eküzlen de sürülur.
Alduğun güzel olsun,
Etmeksuz da durulur.

(Trabzon)

199

Bağlar başı,
Üsküdar Bağlarbaşı;
Senin sînen ayna mı
Her gelen bağlar başı.

(İstanbul)

200

Bağımızı bağımızı,
Felek vurdu silleyi,
Devirdi lambamızı,
Küçükten öksüz kaldık
Bilmeyiz anamızı.

(İstanbul)

201

Bağ üstünde gezerim,
Altın inci dizerim;
Bu virâne Ohri'da,
Hâlâ bekâr gezerem.

(Mekedonya)

202

Baharın vahtı geçti,
Bir güzel bahtı geçti,
Dünya bir penceredir,
Her gelen bahtı geçti;
Nice şah nice sultan
Tahtı bırahtı geçti.

(Harput)

203

Bahçe bar için ağlar,
Ayva nar için ağlar;
Karlı dağ güneş için,
Gönül yâr için ağlar.

(İskenderun)

204

Bahça bar verende gel,
Heyva nar verende gel;
Bir geldin hesde gördün,
Bir de ben ölende gel.

(Kesirlik Köyü-Elâzığ)

205

Bahçe har aldı gitti,
Hayva nar aldı gitti,
Azacık aklım vardı,
Onu da yar aldı gitti.

(Diyarbakır)

206

Bahçelerde al erik,
Dallarını eğerik;
Bize derler Çorumlu
Biz güzeli severik.

(Çorum)

207

Bahçelerde ıtrişah,
Boyu uzun kendi şah;
İki gönül bir olsa
Ayıramaz pâdişah

(Çorum)

208

Bahçelerde al kiraz,
Biri al biri beyaz,
Mâdem beni seversin
Al kalemi mektup yaz.

(Rodoplar-Bulgaristan)

219

Bahçelerde maydanoz,
Maydanozu yoldunuz;
Toprağ başli Vanlılar,
Siz de mi, tango oldunuz.

(Van)

210

Bahçelerde nar için,
Gül kopardım yâr için;
Analar kız doğurmuş
Kabadayılar için.

(Ula-Muğla)

211

Bahçelerde üzerlik,
Mevlâ'm vermiş güzellik;
Hocası bir muska vermiş,
Nazlı yâre nazarlık.

(Yozgat)

212

Bahçemizde bir kuş var,
Kanadında gümüş var,
Evvel beni severdin
Şimdi sende bir iş var.

(Silifke)

213

Bahtıyaram,
Gönülde tahtı yârem;
Üzi de göz izi var,
Siye kim mahtı yârem.

(Urfa)

214

Bakçaya urdum bir enser (Çivi),
Ucu eşile (yeşil) benzer;
Dolaştım Şâm'ı Şark'ı,
Öktur (yok) yarıma benzer.

(Gagauz mânisi)

215

Baksana guzucuğum.
Ben fena mı deyirum;
Senunlan konuşanda
Sankim şeker yeyirum.

(Trabzon)

216

Balta vurmadum sana,
Kürgen ne yarılurdun;
Bir şey demedum sana
Benden ne darulurdun.

(Rize ve civarı)

217

Balıkesir hanları,
Boyalıdır camları,
Sür yârim koyununu
Çıngırdasın çanları.

(Çavlı Köyü)

218

Bali koydum kazana,
Yolladum Trabuzana;
Trabuzan selâm söyle
Ordu'daki Hasan'a.

(Rize ve civarı)

219

Başdan başa,
Su vurur daşdan daşa,
Bu dünyayi fetetti,
Mustafa Kemal Paşa,.

(Akçaâbat)

220

Başımda zülüf olur,
Hasküf'te pazar olur,
Şu Gırcali gızları
Aklıkla güzel olur.

(Doğu Rodop Bölgesi (Haskova)

221

Başımdaki cemberin,
Dali var çiçeği yok.
Ha bu cahul gönlümün,
Senden geçeceği yok.

(Bülbüllü Köyü-Bulancak)

222

Başındaki oyali yazmayı,
Yıkıyorum kurumuyor,
Yârimin resmi var bende
Gülüyor konuşmuyor.

(Şücâaddin-Seyyidgazi)

223

Başında zülüf olur,
Haskuf'te pazar olur;
Şu Kırcali kızları,
Aklıkla güzel olur.

(Rodoplar-Bulgaristan)

224

Başörtümün gülleri,
Sarı olsun solmasın;
Muratlı'nın kızlarını,
Beğenmeyen almasın.

(Tekirdağ)

225

Başörtümün gülleri,
Yana bakıyor yana;
Ahret senin sevdiğin,
Bana bakıyor bana.

(Tekirdağ)

226

Başındaki tülbendi,
Ben dokudum dokudum.
Sevdanın okulunda
Yedi sene okudum.

(Deveören-Kıbrıscık-Bolu)

227

Başundaki cemberi da,
Ben bağlasam olmaz mi,
Nenen sevduğu gadar da,
Ben da sevsam olmaz mi.

(Trabzon)

228

Başındaki yazmanın,
Çiçekleri solmaz mı,
Kız açsana yüzünü
Bir az görsem olmaz mı.

(Gülreli Köyü-Bartın)

229

Bekirli'nin odunu,
Yakan bilir tadını;
Bekirli'den kız alan,
Hanım koysun adını.

(Batı Trakya)

230

Bele bağlar,
Yâr başın bele bağlar;
Gül açmaz bülbül ötmez,
Yıkılsın bele bağlar.

(Urfa)

231

Beledye önü taştır,
Kızların gözü yaştır;
Arvatlar ağlamayın
Manto çarşaftan hoştur.

(Bitlis)

232

Belemidir gavurun gızi
Sen meni derde salupsan
Gel otur ge yanıma
Belki de halımdan bilesen

(Van)

233

Belimdeki picaum,
Saldurmadur saldurma.
Sevdiumi alana,
Mevlâ'm murat aldurma.

(Trabzon)

234

Ben armudu dişlerim,
Sapını gümüşlerim;
Sevdiğimin ismini
Mendilime işlerim.

(Bülbüllü Köyü-Bulancak)

235

Ben bir deste gül idim,
Güneşlerde yanmışım;
İster al ister alma,
Alnına yazılmışım.

(Sofya)

236

Ben bir fistan diktirdim,
Aynı limon sarısı.
Kırcalı mektebinde
Yüreğimin yarısı.

(Rodoplar-Bulgaristan)

237

Ben bir garip fenerim,
Em yanarim em sünerim;
Senin için sevgilim,
Em çalar, em sülerim.
Oy filiz, ayrılık günlerimiz oy

(Makedonya)

238

Ben bir gümüş fenerim,
Yana yana dönerim;
Hakikatsiz yâr sevdim,
Gençliğime yanarım.

(Kastamonu)

239

Ben bir hüma kuş idim,
Yoluna konmuş idim;
Neye uçurdun beni
Ben senin olmuş idim.

(Çorum)

240

Ben bir uzun kamışım,
Kapına dayanmışım;
İster al ister alma,
Alnına yazılmışım.

(Bursa)

241

Ben garip atım garip,
Yolda yoldaşım garip;
Korkarım düşem ölem,
Mezarda taşım garip.

(Bitlis)

242

Ben güvercin olamam,
Daldan dala konamam,
Mumlar yakıp arasam
Yârim gibi bulamam.

(Sorgun Köyü-Sandıklı)

243

Ben bir karabiberim,
Yuvarlanıp giderim;
Çok konuşma kaynanam
Oğlunu alır giderim.

(Van)

244

Ben bir keklik olaydım,
Yol boyuna konaydım,
Gelen geçen yolcuya
Ben yârimi soraydım.

(Cuma)

245

Ben bir küçük fenerim,
Yanar yanar sönerim;
Geç buldum tez yitirdim,
Onun için yanarım.
(Başhoroz Köyü)

246

Ben doldum,
Ben boşaldım ben doldum;
Kınamayın ey dostlar,
Bir yosmaya kul oldum;
Şükür olsun Hüdâya
Yanağına ben oldum.
(Çorum)

247

Ben nar ağacı değilim,
Yel estikçe eğilim,
Kaçma güzelim kaçma
Ben düşmanın değilim.
(Bayburt)

248

Benim saçlarım uzun,
Örmüyorlar sevdiğim.
Seni bana münâsip
Görmüyorlar sevdiğim.
(Tekirdağ)

249

Benim yârim çok güzel,
Taksi içinde gezer;
Gözlükleri takınca
Zeki Müren'e benzer.
(Tekirdağ)

250

Bergama hep mildir.
Beni söyleten dildir;
İki elin kan olsa,
Bana hâlini bildir.
(İzmir)

251

Beyaz giyme toz olur,
Sarı giyme söz olur;
Gel yeşiller giyelim
Murâdımız tez olur.

(Anamur)

252

Beybunar'ın taşcesi,
Sabah üter kuşçesi,
Yakti kül etti beni
Ümer Bey'ın kısçesi.

(Ohri)

253

Beyköyü'dür köyümüz,
Zemzem akar suyumuz,
Sevip sevip ayrılmak
Yoktur öyle huyumuz.

(Beyköyü)

254

Beyköyü'nün yoğurdu,
Rüzgâr ile savurdu,
Anamın işi vardı
Beni babam doğurdu.

(Beyköyü)

255

Bı dağın karı benem,
Gün vursa erimenem;
Yedi yıl yerde yatsam,
Âşıkam çürümenem.

(Urfa)

256

Bı dağlar olmasaydı,
Çiçeği solmasaydı,
Ölüm Allah'ın emri
Ayrılıh olmasaydı.

(Urfa)

257

Bindım kiraz dalına,
Baktım Üsküp yoluna;
Üsküp yolu düz gider,
Payton dolu kız gider.

(Makedonya)

258

Bingöl'e Bingöl'e,
Sular akar Bingöl'e;
Yâr soyunmuş yıkanır,
Oğlan sen de gir göle.

(Muş)

259

Bindım sögit dalina,
Bakdım Üsküp yolina;
Cıngırdali kuş olsam
Konsam yarin dalina.

(İştip)

260

Bir ay çığdi kenarsız,
Agam geçer fenersiz;
Öyle bir ah çekerem
Mehle ile yanarsız.

(Van)

261

Bir dalda iki ceviz,
Aramız derya deniz;
Sen orada ben burada,
Ne bet kaldı, ne beniz.

(Rodoplar-Bulgaristan)

262

Bir dalda iki kiraz,
Biri al biri beyaz;
İlâhî Kadir Mevlâ'm,
Güzelini bize yaz.

(Boyabat)

263

Bir dalda iki kiraz,
Bana al kendin alma;
Kapında kölen olam,
Azrâil yârim alma.

(Ilgın)

264

Bir daş atım cevize,
Gızın adı Hafize;
Hafize'yi ver bize
Dünür olalım size.

(Sorgun)

265

Bir gayık yelken açti da,
Bir daha var açacak.
Bizum köyden gız gaçtı da,
Bir daha var geçecek.

(Trabzon)

266

Boz deve düzden gelir,
Yükü Kıbrıs'tan gelir:
Oğlanlar hastalanmış
İlâcı kızdan gelir.

(Zara-Sivas)

267

Bircik karşı yaha,
Öldürdi baha baha;
Yohmı bırda müsürman,
Eli elime taha.

(Urfa)

268

Bir gün o güne benzer,
Sine çüt güle benzer;
Aydan gül tutülende,
Yâr giden güne benzer.

(Bitlis)

269

Bir gün sabah olacak,
Yine güneş doğacak;
Unutmayın kâfirler
Ada Türk'ün olacak.

(Kıbrıs)

270

Birinden,
Geçti göynüm birinden.
Avcular ceylan için
Dâim çıkmaz bir inden.
Cihandan âhım aldım,
Alamadım birinden.

(Diyarbakır)

271

Bir kız gördüm ağarır,
Bağçe virir bag alur;
Bir gördüm bir de görsem
Cümle yaram sagalır.

(Bayburt)

272

Bir köprüden geçerken,
Mendilleri değiştik;
İlişme baba bize
Biz küçükten sevištik.

(Terziköyü-Kırklareli)

273

Bir matara yaptırdım,
Tonya ustalarına,
Beni hekim etseler,
Gızlar hastalarına.

(Trabzon)

274

Bir mendil işle yolla,
Ucun gümüşle yolla;
İçine beş alma koy
Birini dişle yolla.

(Erzurum)

275
Bir meni söylesene,
Göynümi eylesene,
Ben çoh meni bülürem
Garşılığın versene.

(Erzurum)

276
Bir okka fındıg,
Annımınan gırdıg;
Hem şöyle gırdıg, hem böyle gırdıg,
İstanbol'a vardıg, bir gıza yandıg;
Yanfes (canfes) başında, sürme gaşında
Benim sevdiceğim onbeş yaşında.

(Kıbrıs)

277
Bir sen söyle bir de ben,
Şeker ezem dilde ben,
Sen zilif gölgesinde
Koy yanayım günde ben.

(Harput)

278
Bisiklete binersin,
Bizim orda inersin:
Annem sana sorarsa
Lâstik patladı dersin.

(Cevizli Köyü-Çorum)

279
Bisikleti aynalı,
Şu oğlana varmalı;
Oğlan çok güzel ama,
Anası olmamalı.

(Sarıoğlan-Kayseri)

280
Bir tas içinde pekmez,
Sen yesen bana yetmez;
Delikanlı kazancı
Şimdiki süse yetmez.

(Çardak Köyü-Mihalıççık-Eskişehir)

281

Bir taş attım zeytine,
Zeytinin irisine;
Ben kendimi sakladım
Yiğidin iyisine.

(Konya)

282

Bir top atım çimene,
Çimenin çiçeğine:
İpek olsam sarılsam
Yârimin eteğine.

(İstanbul)

283

Biri yayar yayığı,
Biri yıkar kaplari;
Biri sallar beşuğu
Biri oynar benumlan.

(Trabzon)

284

Bitlis çayı bir umman,
Ben bu dertten kurtulmam;
Hasib'i sular aldı
Ölsem bile unutmam.

(Ağır-Bitlis)

285

Bitlis etrâfı dağlar,
İçinde viran bağlar;
Men derdime yanminem,
Derd derde değer ağlar.

(Bitlis)

286

Bitlis'in üç hamamı,
Gelir yemek zamani;
Geline göz açtırmaz,
Kaynananın yamani.

(Bitlis)

287

Bu benum güzelluğum,
Ne yürekler yakacak;
Mapusa pencere yok,
Yarım nerden bakacak.

(Of)

288

Bitlis'te Güzeldere,
Gidişin böye nere;
Gözlerinin bakışı
Renk veriyor güllere.

(Bitlis)

289

Bitlis'te ördüm kilim,
Yaman oldu pek hâlim;
Sevgilimi görende
Titrer ayağım elim.

(Bitlis)

290

Bizim köyde düğün var,
Sevdiğim de gelicek;
Annem Kur'an'a el bastı,
Beni sana verilcek.

(Bülbüllü-Bulancak)

291

Bizim köyün kızları,
Sürmelidir gözleri;
Gözlerine bakarken,
Kaçırdım öküzleri.

(Mustafabeyli Köyü-Ceyhan)

292

Bizim motor kırmızı,
Dolaşıyor Kıbrıs'ı,
Yârimle konuşurken
Doğdu sabah yıldızı.

(Terzi Köyü-Kırklareli)

293

Bizum yaylâ yolinda,
Uzun uzun ağaçlar;
Benum kibi uşağa
Adam bir kız bağaşlar.

(Rize ve civarı)

294

Böyün hava serindir,
Girme suya derindir;
Hep güzeller seyranda,
Hen(en) güzeli benimdir.

(Gagauz mânisi)

295

Bu dağ bu dağı tartar,
Gün gelir derdim artar;
Bu dağa gelen Hızır,
Beni bu dertten kurtar.

(Erzincan)

296

Budala,
Bülbül konar bu dala;
Olmuşam yâr delisi,
Bana derler budala.

(Bitlis)

297

Bu dağı delemenem,
Yol yoktur gelemenem;
Men yârı itürdüm
Kimseye diyemenem.

(Bitlis)

298

Bu dağda kuş oturur,
Kuş kuşa yem götürür;
Bıldırki şad göynümde
Bu yıl baykuş ötüşür.

(Muş)

299

Bu dağın ardı meşe,
Gün aşa gölge düşe;
Sevdaya söz gatanın
Evine şivan düşe.

(Erzincan)

300

Bu dağın karı menem,
Gün vura erimenem;
Yedi yıl yerde yatam
Civanem çürümenem.

(Bitlis)

301

Bu dağlar olmasaydı
Çiçeği solmasaydı
Ölüm Allah'ın emri
Ayrılık olmasaydı

(İstanbul)

302

Bu dağlar ulu dağlar,
Çiçeği sulu dağlar;
Ben derdimi söylesem,
Gün durur bulud ağlar.

(Hozat-Tunceli)

303

Bu dana,
Vurdu dana sübyana;
Boynuzları budana,
Çıktı artık gözümden
Sizin olsun bu dana;

(İstanbul)

304

Bu dere baş aşağı
Çift boynuzli koş gider;
Seven seveni alsa,
Kuşlara da hoş kiter.

(Rize ve civarı)

305

Bu dere baştan başa,
Çalkanur taştan taşa;
Fetetti bu dünyayı
Mustafa Kemal Paşa.

(Rize ve civarı)

306

Bu gün ayın sekizi,
Aşamadım denizi;
Al yanağın üstünde,
Kokamadım nergizi.

(Milâs)

307

Bu handan bu handan,
Kervan kalkar bu handan,
Kes zülfün mezat eyle
Kurtar beni bu (Han) dan.

(Harput)

308

Bu kün fazla yorgunum,
Alti saat kazmişim;
İnandun mi Fatime'm
Sana muska yazmisim.

(Rize ve civarı)

309

Bulak başı taş başı,
Men istemem binbaşı,
Olursa paşa olsun
Dosta duşmana karşı.

(Bitlis)

310

Bulancak'da çift çeşme
Yârim urdan su içme;
Ellerin sözü ile
Sakın benden vazgeçme.

(Bülbüllü Köyü-Bulancak)

311

Buldurcini vurdiler,
Bir avuç gani içun.
Bir şeftali versene,
Bobanun cani içun.

(Trabzon)

312

Bulut bulut üstüne,
Bulut dağlar üstüne;
Buluda çok yalvardım
Yağma yârim üstüne.

(Erzurum)

313

Bulut yok şimşek çakmaz,
Yağmur yok sel akmaz,
Bin yıl yanında olsam
Bu gönül senden bıkmaz.

(Isparta)

314

Bursa'dan Ankara'ya,
Köprü olsa kudretten;
Konuşalım sevdiğim,
Kurtulalım bu dertten.

(Bursa)

315

Bu sene yaylâlarda
Tez açmadi çiçekler;
Alacağum yârumi
Duşmanlar görecekler.

(Rize ve civarı)

316

Bu yol Pasen'e gider,
Döner tersine gider;
Burda bir garip ölmiş
Guşlar yasına gider.

(Erzurum)

317

Bülbül eder güle naz,
Gül eder bülbüle naz,
Bu gün bir şehre vardım
Ağlayan çok gülen az.

(Çankırı)

318

Bülbülem bağ gezerem,
Mecnun'am dağ gezerem;
Seksen yerde yaram var,
El bilir, sağ gezerem.

(Muş)

319

Bizim evin önünde
Dökümcü fabrikası;
Bir şey istemem yârim,
Bir ayak makinası.

(Tekirdağ)

320

Cama çıksam cam titrer,
Neşter vursam kan titrer;
Eloğlu benüm neyüm
Her görende can titrer.

(Yusufeli)

321

Câmide Hafız Mehmet,
Mevlid'i etti niyet,
Açtık ellerimizi
Sallialâ Muhammed,

(Florina)

322

Câmidan gelir molla,
Babama dünür yolla;
Babam sana vermezse,
Bınar başını kolla.

(Manastır)

323

Câmiler ardındayum,
Melekler yurdundayım;
El galdırın duvaya
Ben murad üstündeyem.

(Erzurum)

324

Câmiler medreseler,
Yârim gelmiş deseler;
Bir kuş kadar canım var
Veririm isteseler.

(Rodoplar-Bulgaristan)

325

Câmiler member gibi,
Etrafı çember gibi,
Gel sarılıp yatalım
Arzuy'la Kamber gibi.

(Rodoplar-Bulgaristan)

326

Câminin ezeni yok,
İçinde düzeni yok,
Dolaştım İnevi'ni
Yârimden güzeli yok.

(İnevi)

327

Câminin havlusuyam,
İçinin selvisiyem,
Eller ne derse desin
Ben yârin delisiyem.

(Bayburt)

328

Câminin mezini yoh,
İçinin düzeni yoh,
Güzel bir ev yaptırdım
İçinde gezeni yoh.

(Erzurum)

329

Câmi yaptım değirmi,
Penceresi igirmi
Mehlemizde üç iğit
Biri benim değil mi.

(Erzurum)

330

Câmiye fessiz gitme,
Alacaksan bekletme,
Tire çorap yolladım,
Ben varınca eskitme.

(Rodoplar-Bulgaristan)

331

Câmiye serdim halı
İçi karanfil dalı,
Herkez mâşallah desin
Kimin var böyle yârı.

(Konya)

332

Cebinde guru üzüm,
Sevdiğim iki gözüm.
Senden başga seversem,
Kör olsun iki gözüm.

(Kıbrıs)

333

Cebümden ayna düşti,
Karişti gazellere;
Benüm eski huyumdur,
Bakarum güzellere.

(Arhavi-Artvin)

334

Cezvenin sapı yeşil,
İçinde kahve pişir;
Kurban olduğum Allah,
Beni dengime düşür.

(Geriş Köyü-Antalya)

335

Çaldığı sazdır,
Eddiği nazdır;
Ne gadar sevsem
Gene de azdır.

(Kıbrıs)

336

Çalınsın kemâneler,
Oynasın divâneler;
Zefgaşa'nın içinde
Yıkılsın meyahaneler.

(Kıbrıs)

337

Çanağa gaydum noru,
Zefge'de çalar boru.
Gadınnar rahat yaşar,
Adamlar çeker zoru.

(Kıbrıs)

338

Çapa vurdum pancara,
Teslim ettim kantara;
Hile yapma kantarcı
Basmam artık mantara.

(Ilgın)

339

Çarşı başında durdum,
Tabancamı doldurdum;
Diyarbekir içinde,
Bir güzele vuruldum.

(Diyarbakır)

340

Çaykara'dur gazamüz,
Orda dogdi atamuz,
Köyümüzden yokari
Sultan Murad yeylâmuz.

(Çaykara)

341

Çayır uzun biçilmez.,
Su bulanık içilmez,
Bana derler yârdan geç
Yâr tatlıdır geçilmez.

(Uluborlu)

342

Çayır ince biçilmez,
Su bulanık içilmez,
Bana derler yârdan geç
Candan tatlı geçilmez.

(Bayburt)

343

Çay tarlasina gördum,
Sarı peştümallari,
Dunyaya şöret vermiş
Bu Rize'nin çaylari.

(Rize)

344

Çekmecemi açamam,
Gülden gömlek biçemem;
Pâdişa tâtını verse
Ben yârımdan geçemem.

(İştip)

345

Çeşme başı kurt izi,
Duşman ayırdı bizi:
Sevdâyı veren Tanrı
Bir gün kavuştur bizi.

(Rodoplar-Bulgaristan)

346

Çifçiyim çimenım yok,
Dertliyım dermanım yok,
İsterdım bir yar seveyim
Elımda fermanım yok.

(Florina)

347

Çifdim var harınanım yog,
Hasdayım dermanım yog,
Ben sana geleceydim
Elimde dermanım yog.

(Kıbrıs)

348

Çigaram ince tütmez,
Al yanaktan kim öpmez;
Bir yüzbaşi maaşi,
Tuvaletune yetmez.

(Rize ve civarı)

349

Çıgdım Beşparmak dağına,
Garı dizleye dizleye;
Yüregım göz göz oldu
Yâri gözleye gözleye.

(Kıbrıs)

350

Çıktum dağa gar ikân,
Enemem yolum tikân,
Oğradum sevdaluğa,
Yedi yaşuma ikân.

(Rize)

351

Çiktum dağun başına,
Ürküttüm tavuşani,
Çok sevdaluklar gördüm
Görmedum kavuşani.

(Rize)

352

Çileden çileden,
Bir usta kuyumcu yok mu?
Kalp parayı çil eden;
Bu gün ben yâri gördüm,
Aklım çıktı çileden.

(Tekirdağ)

353
Çileği çileği,
Girdim yâr bahçesine,
Koparmadım çileği.
Yâr, sendeki çile mi?
Gel gör bende çileyi.
(Çatalca)

354
Çileyi yâr çileyi,
İndim yâr bahçesine,
Koparmağa çileği
Sende ki de çile mi,
Gör bendeki çileyi.
(İstanbul)

355
Çil ördek kaza benzer,
Erzincan yaza benzer;
Senin o dudakların
Tâze kiraza benzer.
(Erzincan)

356
Cindili çimeni yeşil,
Üstünde kave pişır,
Diz çöküp yalvarayim
Beni sevdîme düşür.
(Florina)

357
Çağır oğlan bir mâni,
Gitsın kızın gümâni;
Altından köşk yaptırdım,
Gümüşten merdivâni.
(Manastır)

358
Çıktım Bağdad köşküne,
Çağırdım yâr işin ne;
Bana bir şeftâli ver,
Hasan Hüseyn aşkına
(Antalya)

359

Çini çini çinçini,
Üpeyim âzın içini,
Nerelerde gezersın
Koynumun güvercini.

(Ortaoba Köyü-Florina)

360

Çi sütten kaymak olmaz,
Güzele doymak olmaz,
İil bir kere üpeyim
Yolciyım durmak olmaz.

(Florina-Selânik)

361

Çini tabakta vişne,
Oglan peşime düşme,
Sana gönül veren yok,
Nâfile dile düşme.

(Gülnar)

362

Çirkinlere bıkmalı,
Gece aya çıkmalı;
Kiraz dalı altında
Güzellere bakmalı.

(Batı Trakya)

363

Çoban itin gudursun,
Arhacında su dursun;
Eğer meni almazsan,
Seni yıldırım vursun.

(Kars)

364

Çocuk, genç, ihtiyar,
Sabahtan dört ayaklı,
Öğlede iki ayaklı,
Akşam üç ayaklı

(Erzurum)

365
Cuma yanı han dolu,
İçlerinde un dolu,
Giymem artık ferece
Yolla yârim mantoyu

(Cuma-Tırgovişta)

366
Dağa çıkma daşa çıh,
Arpalar yarı gılçıh;
Yâr Allah'ın seversen,
Teskeren ay oya çıh.

(Erzurum civarı)

367
Dağ başında üç gözel,
Damın çevresin gezer,
Elinde üç deste gül
Kendi gülünden gözel.

(Kışlak Köyü-Hatay)

368
Dağ başını kar aldı,
Gül yârimi hâr aldı,
Ecele borçlu kaldım
Bir canım var yâr aldı.

(Bursa)

369
Dağda fıztıh olır mı,
Ataş yastıh olır mı;
Sen orda ben bırada,
Bele dostlık olır mı.

(Urfa)

370
Dağ da yandı,
Od düştü dağ da yandı;
Yâre gitmek isterem
Önüme dağ dayandı.
Bu nasıl aşk u sevdâ
Ben yandım dağ da yandı.

(İstanbul)

371

Dâlar arası gaş gaş,
Şekerden datlı gardaş;
Yıhılsın dâlar daşlar,
Gavışsın bacı gardaş.

(Başhoruz Köyü)

372

Dağlarda geyik misen,
Çevremde bevit misen,
Çoktan haberini almadım
Dövletten büyük misen.

(Ohri)

373

Dâlar dâladi beni,
Gören âladi beni,
Zincir urgan kâr etmez
Gören âladi beni.

(Florina)

374

Dağlar geçilmez oldu,
Güzel seçilmez oldu;
Kevsere dönen sular,
Sensiz içilmez oldu.

(Tavşanlı)

375

Dağların çiçeği gardan ileri,
Hayvayı keseller nardan ileri;
Ecelim gelirse ben de ölürsem
Ağlayanım yohdur yârdan ileri.

(Çetekli Köyü-Elazığ)

376

Dağlar kalksın aradan,
Mektup gitsin karadan,
Yusuf Zeliha gibi
Kavuştursun Yaradan.

(Konya)

377

Dağlar siz ne dağlarsız,
Kardan kemer bağlarsız;
Gül sizde, lâle sizde,
Derdiz nedir ağlarsız.

(Bitlis)

378

Dağ olmaz,
Duman çökmüş dağ olmaz,
Öye bir yara yedim,
Ölenetek sağalmaz.

(Diyarbakır)

379

Dam başında duran kız,
Bayram geldi donan kız,
Bayram kurbansız olmaz
Canım sana kurban kız.

(Malatya)

380

Dama çığma baş açığ,
Her gören olur aşığ;
Eğer göynün bendeysa
Bohçanı al yola çığ.

(Kıbrıs)

381

Dama çıkasım geldi,
Çadır kurasım geldi,
Çadır değil murâdım
Seni göresim geldi.

(Konya)

382

Dasalıktan (saçak) buz aldım,
Ayduğmuş'tan kız aldım;
Yapış yârım koluma,
Babamdan izin aldım.

(Rodoplar-Bulgaristan)

383

Daşa basma iz olur,
Beyaz geyme toz olur.
Oğlan mendilin düşmüş
Ben galdırsam söz olur.

(Erzurum)

384

Davulum güm güm öter,
İçinde duman tüter;
Arkadaşım beş ister,
Bana üçlü de yeter.

(Rodoplar-Bulgaristan)

385

Davulumun ipi gaytan,
Sırtımda kalmadi mintan,
Bahşişimi ver artık
Uyan Hakki Bey uyan.

(Florina)

386

Dayandı dayanı,
İsterim yâre gidem
Önüme dağ dayandı.
Bu nasıl aşk u sevdâ
Ben yandım dağ da yandı.

(Çatalca)

387

Dayi dayi,
Dayinun kaldi gayi.
Öyle geliyi bağa
Çıkaramaz bu ayi.

(Rize)

388

Defimi çale çale,
Çıktım bir yüksek dale;
Korkarım dal kırıle
Muratlar gözde kale.

(Muş)

389

Değirmen boş dolanır,
Suyu sarhoş dolanır,
Yârdan bir kuşak gelmiş
Belime beş dolanır.

(Bayburt)

390

Değirmenim dönerim,
Bezirgânım gonarım;
Sırrımı beyan etmem
Gizli gizli yanarım.

(Erzurum)

391

Deli koyun,
Deli kurt deli koyun,
Yârından ayrılanın,
Adını deli koyun.

(Urfa)

392

Denizde alabalık,
Yüreğim ona yanık;
İsterim konuşayım
Mahalle kalabalık.

(Ayvalık)

393

Denizde koca balık,
Okkalıdır okkalık;
Anne beni evlendir
Yetti artık bekârlık.

(Ayvalık)

394

Denize dalayım mı,
Bir balık alayım mı,
Rodoplar'ın içinde
Ben yârsız kalayım mı

(Rodoplar-Bulgaristan)

395

Denizin dalgasına,
Yapışdım halkasına;
Beni de götür yârim,
Varna kasabasına.

(Rodoplar-Bulgaristan)

396

Deniz dalgasız olmaz,
Kızlar sevdâsız olmaz;
Yâri güzel olanlar,
Başi belâsız olmaz.

(Rodoplar-Bulgaristan)

397

Deniz dibinde diken,
Yaktın beni gül iken;
Allah da seni yaksın
Üç günlük gelin iken.

(İstanbul)

398

Deniz üstünde otum,
Uzat elini tutum;
Elim eline degende
Otuz gün oruç tutum.

(Van)

399

Denizde urganım var,
Gadife yorganım var;
Sevdiğimi alırsam,
Gara goç gurbanım var.

(Bülbüllü-Bulancak)

400

Denize bak denize,
Bak nası çalkaniyi;
Merağumdan yüreğum
Gittikçe kabariyi.

(Trabzon)

401
Denize dalamadım,
Bir murad alamadım,
Kuş bile yuva yaptı
Kuş kadar olamadım.

(İstanbul)

402
Denize dalayim mi,
Bir baluk alayim mi;
Ay batti güneş doğdi,
Daha yalvarayım mı.

(Trabzon)

403
Denizin ortasında,
Hoca ezan okuyor.
Varman kızlar şoföre
Üstü mazıt kokuyor.

(Terzi Köyü-Kırklareli)

404
Depeden düze geldik,
Biz büyün size geldik;
Amma size gelmedik
Evdeki kıza geldik.

(Kilis)

405
Derde kerem,
Derdim çoh derde kerem;
Tarlam gam çitim hicran,
Sürduhça derd ekerem.

(Urfa)

406
Derdimin yok ilâcı,
Sensin başımın tâcı,
Ölümden korkmuyorum
Hasret ölümden acı.

(Rodoplar-Bulgaristan)

407

Dere akiyu dere,
İki daşdan bi yere;
Başımı bağladılar
İsdemediğim yere.

(Bülbüllü Köyü-Bulancak)

408

Derede değirmenim,
Taşı var da bendi yok.
Benim sevgili yârim
Adı var da kendi yok.

(Borçka-Artvin)

409

Dereler buz bağladı,
Avcılar iz bağladı,
Beni bir gelin vurdu,
Yaramı kız bağladı.

(Malatya)

410

Dereler gülgelendi,
Sinem kane bulandi;
Ezrail can alanda,
Yâr boynuma dolandı.

(Muş)

411

Dereler ufak daşlı,
Ördekler yeşil başlı;
Gırcali'nin gızları
Al yanak galem gaşlı.

(Doğu Rodoplar Bölgesi)

412

Derdim var dayler gibi,
Açmıyor güller gibi;
Bülbülün dili olsa,
Söylerdi eller gibi.

(Dobruca-Romanya)

413

Derine,
Çünkü yüzmek bilmezsin,
Niçin daldın derine;
Çocuk çok söyleyüp durma,
Söylerim pederine.

(İstanbul)

414

Dertli koyun,
Zâlim kasap elinden
Ne çeker dertli koyun;
Bu sevdâdan ölürsem,
Adımı dertli koyun.

(İstanbul)

415

Dertliyim dağ gezerim,
Bülbülüm bağ gezerim;
Yüzbin yerde yaram var,
Âlem der sağ gezerim.

(Elâzığ)

416

Derya kenarındayam,
Köşkü sarayındayam;
Gam çekme deli gönül,
Her gün hayalındayam.

(Erzurum)

417

Deryadan gemi geldi,
Gönlümün gamı geldi,
Ağla gözlerim ağla
Ayrılık günü geldi.

(Sorgun)

418

Dı köye,
Arzuladık ihvânı
Geldik şu Kadıöy'e;
Müfti haraç keserken
Ne yapar kadı köye.

(İstanbul)

419

Dicle gibi akhamam,
Her çiçeği takhamam,
Babam görse öldürür
Pencereden bakhamam.

(Diyarbakır)

420

Dicle gibi akh güzel,
Gül menekşe takh güzel,
Ben küçeden geçerken
Pencereden bakh güzel.

(Diyarbakır)

421

Dip odanın kilimi,
Dut kaynana dilini;
Dutmaz isen dilini
Neye aldın gelini.

(Elmadağ-Ankara)

422

Diyarbekir kapzuzı,
Ata vurdum mahmuzı,
Anasi çeyiz ister
Gel de satma öküzi.

(Diyarbakır)

423

Dolayli beştemalun,
Diz ustune dokunur;
O küzel yanaklara
Yazi yazsam okunur.

(Rize)

424

Dolmuş geliyor dolmuş,
Tekeri ben olayım;
İçindeki şöförün
Sevdiği ben olayım.

(Havza-Samsun)

425

Doyum olmaz argadaş,
Yeylânun sularina;
Türli türli çiçekler
Serilmiş yollarına.

(Çaykara)

426

Duman dağdan yukari,
Girdi taşun altina,
Yâr yastuğun yoğısa
Kolum başun altina.

(Rize)

427

Duvardan keçi bakar,
Keçimın adi sakar;
Delikanli dururken
İhtiyara kim bakar.

(Florina)

428

Düğümü,
Başında yazma yemeni,
Ucunda gül düğümü,;
A felek çok mu gördün,
Bir lâhza güldüğümü;
Dostumdan duşmanım çok
İsterler öldüğümü.

(İstanbul)

429

Dünya dediğin inan,
İki kapulu bir han;
İnsan gelir dünyaya
Geçirmeği imtihan.

(Kıbrıs)

430

Düşünürüm dura dura,
Sağı solu sora sora;
Geçme kapım önünden
Bıyıgın bura bura.

(Tunceli)

431

Edirne'nin kavakları,
Kırılsın budakları;
Edirne'de ablam var,
Çınlasın kulakları.

(Rodoplar-Bulgaristan)

432

Edremit üç bucaktır,
Suları soğucaktır;
Edremit'ten kız alan,
Cenneti bulacaktır.

(Havran-Edremit)

433

Eğdim kiraz dalını,
Saydım yapraklarını
Yârim hamamdan çıkmış
Öptüm yanaklarını

(Ereğli)

434

E Gülcemal, Gülcemal,
Dört dene direğin var;
Aldun gittin yarumi,
Ne hain yüreğin var.
*Vapur adı

(Trabzon)

435

E kemencem kemencem,
Zerdali dali misun;
Meraklı çalayisan
Benden sevdali misun.

(Trabzon)

436

Ekin ekilen yere,
Sapı dökülen yere,
Can kurban canım kurban
Kâkül kesilen yere.

(Deveören-Bolu)

437

Ekin ekdim olacak,
Sevdan beni alacak,
İkimizin sevdası
Gıyamete kalacak.

(Çukurkuyu-Bor)

438

Ekin ektim biç oğlan,
Her gün burdan geç oğlan;
Anam beni vermeyo,
Al da beni gaç oğlan.

(Bademler, Urla, İzmir)

439

Ekin ektim ot bitti,
Dalında bülbül öttü,
Ötmez olaydın bülbül
Yârim gurbete gitti.

(Çukurkuyu-Bor)

440

Ekseride bir elek,
Yâr giyer pembe yelek;
Ben yârimden ayrıldım,
Ayırdı çark-ı felek.

(Dobruca-Romanya)

441

Elâzığ uzun çarşı,
Dükkanlar karşı karşı,
Gel yârim konuşalım
Dosta duşmana karşı.

(Elâzığ)

442

Elbisesi filizi,
Kim bilir kalbimizi,
Esti bir hafif rüzgâr
Ayırdı ikimizi.

(Bafra)

443

Elde fincan gezdirir,
Kolda mercan gezdirir.
Sevdiğinden ayrılan,
Bir kuru can gezdirir.

(Diyarbakır)

444

Elde mi
Yâr şemsiyen elde mi,
Derler bana yâr sevme,
Yâr sevmemek elde mi.

(Çorum)

445

Elek elek içinde,
Elek tekne içinde;
Tekirdağ'ın kızları
Temiz yelek içinde.

(Tekirdağ)

446

Ellerimde eldiven,
Pembe güle nar demem;
Sevmiş olduğum yâri,
Kimselere veremem.

(Rodoplar-Bulgaristan)

447

Elimdeki dareyi (darbuka),
Yâr bir elle çalamaz,
Biz beyci kızıyız
Her isteyen alamaz.

(Beyci Köyü-Kırklareli)

448

Elimdeki dayreyi,
Yedi kere vururum;
Gönder yârim bir dünür,
Yedi sene dururum.

(Kadıdondurma Köyü, Meriç-Edirne)

449

Elinde iğne,
Gelin beni dinle,
Kaynanan koyun vermezse
Sakın attan inme.

(Şaban Köyü-Uşak)

450

Ellere yar ellere,
Bülbül konmuş güllere;
Neçeki canım sağdır,
Vermem seni ellere.

(Urfa)

451

Elma attım karşıya,
Yuvarlandı çarşıya,
Şu Havza'nın kızları
Birer tabak turşuya.

(Havza-Amasya)

452

Elma attım nar geldi,
Dar sokaktan yâr geldi,
Bir öptüm bir ısırdım
Al yanaktan kan geldi.

(Konya)

453

Elme külde bişer mi,
Gül yanagdan düşer mi,;
Sevip sevip ayrılmag,
Şanımıza düşer mi.

(Kıbrıs)

454

Elma yolla nar yolla,
Babama dünür yolla,
Babam vermem diyorsa
Çeşme başını kolla.

(Çavlı, Savaştepe, Balıkesir)

455

Elmas yüzük parmakta,
Çifte benler yanakta;
Benim sevdiğim kız,
Şu karşıki konakta.

(Bursa)

456

Emerim (Yemeni) turalıdır,
Sevdiim buralıdır;
Geçme benim önimdeden,
Yüreim yaradılıdır.

(Gagauz mânisi)

457

Emine'm uzun uzun,
Ne beyaz idi yüzün,
Fındık para ederse
Alırım seni güzün.

(Trabzon)

458

Emir gelin,
Demir gelin;
Oğlumu ben doğurdum,
Gel de beni kemir gelin.

(Şaban Köyü, Banaz)

459

Eriğin dalı mo'lur,
Azabın malı m'olur;
Cahil cahili sevmiş,
Onun günahı m'olur.

(Başhoroz Köyü)

460
Erik altında durma,
Erik dalı sallanır;
Durma benim karşımda
Başkası sevdalanır.
(Kadıdondurma Köyü, Meriç, Edirne)

461
Erik dalı eğmeli,
Dibinde eğlenmeli,
Yazın çoban durmalı
Kasımda evlenmeli.
(Bayramşah Köyü-İnegöl)

462
Eruğun çiçakları,
Dali yok budağı yok;
Ha bu deli göğlumun,
Senden geçeceği yok.
(Trabzon)

463
Erzincan selvi direk,
Suyu nerden indirek,
Öyle bir ahbap yok ki
Yâra selâm gönderek.
(Erzincan)

464
Erzurum çift-minâre,
Keklik konar kenâre;
Ben kurban canı kurban,
Ağzı Kur'anlı yâre.
(Erzurum)

465
Erzurum'da bağ olmaz,
Kara salkım ağ olmaz,
Iraktan yâr sevenin
Yüreğinde yağ olmaz
(Erzurum)

466

Eskişehir yolunda,
İki hastahâne;
Yârdan gelen mektubu
Eğlendirme postahane.

(İnegöl)

467

Esmere ağ yaraşır,
Sîneme dağ yaraşır;
Baykuşa verâneler
Bülbüle bağ yaraşır.

(Kastamonu)

368

Estir gavagım estir,
Bu gün beylere destur,
Belindeki hançeri
Tabutuma mıh kestir.

(Erzurum)

469

Ev ardında bamiye,
Ben gidecem Sâmi'ye;
Sâmi benim olursa,
Mum yakacam câmiye.

(Batı Trakya)

470

Evimiz direg ister,
Gemimiz küreg isder.
Uzaglardan yar seven,
Demirden yüreg isder.

(Kıbrıs)

471

Evinden uzak olma,
Duşmana konuk olma;
İşini kendin başar,
Kimseye de yük olma.

(Batı Trakya)

472

Ey değermen değermen,
Issuz yere durursun;
Ne mutli gözlerune,
Ne güzeller görürsün.

(Of)

473

Ey kavalum kavalum,
Çimçirin dali misun;
Kel bakalum aynaya,
Benden sevdali misun.

(Rize)

474

Ey kız senun işlerun,
Başuma bela açti,
Eski sevdam var idi
Oni kim aldi kaşti.

(Rize)

475

Ey piçağum piçağum,
Ben seni satacağum;
Ha bu köyün içinde
Ben bi gız alacağum.

(Trabzon)

476

E yeylalar yeylalar,
Çimen bağladunuz mi,
Bu yıl gelmedum size
Beni aradunuz mi.

(Rize)

477

Ey yaylâlar yaylâlar,
Çimen bağladunuz mi;
Ben askere giderken,
Beni ağladunuz mi.

(Rize ve civarı)

478

Fabrikanın önünde,
Bir yığın kömür müsün;
Dolma-kalem elinde,
Bankada müdür müsün.

(Zonguldak)

479

Fatsa, Ünye, Terme'den
Şu Çaltı'yı dönelum;
Samson güzel şehirdur,
Bi ziyâret edelum.

(Of)

480

Fesliyen ektım biçerım,
Budur yolum geçerım,
Sataşmişım bir ayırsıza
Neyse yazım çekerım.

(Florina)

481

Fesliyen ekdım saksida,
Agam gezer Aksu'da ,
Ben agami beklerım
Akşam ile yatsıda.

(Florina)

482

Fırında dolu hamur,
Körükle yanar kömür;
Murâdımız tez olur
Alla verirse ömur.

(Tunceli)

483

Ficek ficek fil ola,
İçi dolu gül ola,
Ficek söyleyenlerin
Dileği kabul ola.

(Erzincan)

484

Filibe yollarına,
Vara gele yoroldum.
Anne beni evlendir,
Bir güzele vuruldum.

(Sofya)

485

Funduk zuluflarını,
Devşirdim elek elek.
O kırmzi basmadan
Yapsan bana bir yelek.

(Trabzon)

486

Galeden eniş mi olur,
Ham demür gümüş mi olur;
Önden söz verip de
Sonadan dönüş mi olur.

(Tokat)

487

Gamda gül,
Gamda bülbül gamda gül;
Şadanlar her gün güler,
İgit isen gamda gül.

(Urfa)

488

Garaağaç garaağaç,
Sende de var yara ağaç,
Sen beni götüresin
Şu bizim yâra ağaç.

(Tortum)

489

Garadır gaşın ördeh,
Yeşildi başın ördeh,
Her vaht çüt gezerdin
Hanıdı eşin ördeh.

(Arpaçay-Kars)

490

Gara kiraz dibinde,
Gavli garaz bağladık;
Ayrılıp da gederken
İkimiz de ağladık.

(Bülbüllü Köyü-Bulancak)

491

Gara çapgalı duran,
Niriye gonar oban,
Ben sana varacam
Dünür yollasın baban.

(Başhoroz Köyü)

492

Garibem yoktur arkam,
Kanadım yoktur kalkam,
Çıkayım dağ başına
Vatana doğru bakam.

(Diyarbakır)

493

Garibim bu vatanda,
Garip kuşlar ötende,
Gariplik o zamandır,
Baş yastığa yetende.

(Dobruca-Romanya)

494

Garibim yohtur arham,
Kanadım yohtur kalkam,
Mevlâ'm beni kuş etsin
Dönem sılaya baham.

(Harput)

495

Garşıda goyun guzu,
Gırılmışdır boynuzu;
Benim bir sevdüyüm var,
İstanbol'un yıldızı.

(Saskara Köyü-Ardahan)

496

Gar yağar ipek gibi,
Savrılır kepek gibi,
Beni sana vermezler
Dolanma köpek gibi.

(Sorgun)

497

Gasıtura çeligden,
Nam almışım feligden,
Türk askeri gorkar mı
Vatan için ölmegden.

(Aydın)

498

Gaşların çagtır oğlan,
Kirpigin ohtur oğlan.
Çohtan seni severım
Habarın yogtur oğlan.

(Van)

499

Gaşından kirpiğinden,
Doymadım begim senden,
Yağmur yağar yer doymaz
Ben nasıl doyim senden.

(Erzurum ve civarı)

500

Gayalar kölgelendi,
Gözeller suya endi;
Her gözelden bir öpüş,
Gönüller tezelendi.

(Tilek Köyü-Malatya)

501

Gayfe büştüğü yerde,
Bişip daştuğu yerde,
Güzel çirkin sorulmaz.
Gönül düştüğü yerde.

(Erzincan)

502

Gel baştan başlayalım,
Bir diken aşlayalım,
Bu dikenin dibinde
Yedi yıl gışlayalım.

(Erzurum)

503

Geceler geçti benden,
Aç gözüm doymaz senden;
Kâfir putundan dönmez,
Ben nasıl dönem senden.

(Muş)

504

Gel benim gülizârım,
Sen söyle ben yazarım;
İki kaşın arası,
Olsun benim mezarım.

(Kadıdondurma Köyü Meriç-Edirne)

505

Geldi bahar aylari,
Gül açayu bağlarda;
Sen Leylâ, ben de Mecnun,
Buluşalım dağlarda.

(Çaykara)

506

Geline bak geline,
Kına yakmış eline;
Gelin küsmüş gidiyor,
Babasının evine.

(Gaziantep)

507

Gelip geçtikten sonra,
Konup göçtükten sonra,
Destesi bir akçeye,
Vakti geçtikten sonra.

(Tunceli)

508

Gemım deryada galdı,
İşim feryada galdı.
Öldügüme yanmerem
Hayıf yar yada galdı.

(Arpaçay-Kars)

509

Gemi geldi durdu mu,
İskeleye vurdu mu,
Söyle ey seher yeli
Yâr hâlimi sordu mu.

(Dobruca-Romanya)

510

Gemi gelir Tuna'ya,
Tutulmuş fırtınaya;
Şimdiki zaman kızları,
Bozulmuş kokanaya.

(Dobruca-Romanya)

511

Gemi geliyi başdan,
Yelkenleri gumaşdan,
Bi evlendum olmadı,
Evleneceğum başdan.

(Rize)

512

Gemi geliyi gemi,
Yuklediler pirinci,
Şu Tirabzon içinde
Benum yarum birinci.

(Trabzon)

513

Gemi celiyor cemi
Bacasi ben olayim.
Güzel güzel kizlarun
Kocasi ben olayim.

(Trabzon)

514

Gemi gelur oturur,
Dul garilar kudurur,
Kudurmayin garilar
Size goca bulunur.

(Trabzon)

515

Gemilerde tâlim var,
Bahriyeli yârim var;
U da getdi esgere,
Ne talihsiz başım var.

(Bülbüllü Köyü-Bulancak)

516

Gerdanundan aşaği
Saçların düğüm düğüm;
Sigaramun içine
Sigamusun sevduğum.

(Of)

517

Gerenfilin filfili,
Nerden aldın bu dili,
Bu dil buranın değil
İstanbul'un bülbüli.

(Erzurum)

518

Geribem bı gülşende,
Baykuşlar ötüşende;
Geriplıh ne çetinmiş,
Baş yastığa düşende.

(Urfa)

519

Geribem yohtur arham,
Kanadım yohtur kaham;
Çıhayım Şeh Maksud'a,
Urfa'ya doğru baham.

(Urfa)

520

Gergefte sırma mısın,
Kâbede hurma mısın,
Sen orada ben burada
Ah çekip durma mısın.

(Isparta)

521

Geliyi Mayis ayi,
Topliyalum çaylari,
Gidelum fabrikaya
Alalum paralari.

(Rize)

522

Gerıbim geldım size,
Gerup demeyin bize,
Gerıbın bir başı var
O da gurbandı size.

(Arpaçay-Kars)

523

Gey altunlu fesini,
Aç biraz kafesini;
Bi iki mani söle,
Eşideyim sesini.

(Elâzığ)

524

Gıravatım çözüldü,
Bağla sevgili bağla,
Ayrılık bize düştü
Sarıl boynuma ağla.

(Bayramşah Köyü)

525

Gır beygür yoldan gelir,
Yükü Burgaz'dan gelir.
Askerde hasta olan
Dermanı kızdan gelir.

(Rodoplar-Bulgaristan)

526

Gırcalı'nın arası,
Mestanlı'nın garası,
Bubamın kesesinde
Sayılıdır parası.

(Doğu Rodop Bölgesi)

527

Gırmızı gül halburda,
Çoh şey var bu saburda,
İkimiz bir gün ölsek
Goysalar bir tabuda.

(Erzurum)

528

Gırmızı tahsi gelir,
Dağlara taşı dolir,
Ablam gelin olur
Sıra mana gelir.

(Acıyurt Köyü-Sivas)

529

Gız sana demedum mi,
Çikma o ağaşlara,
Duşer da geberursun
Yazuk olur saşlara.

(Rize)

530

Giceler ayın ışığı,
Hanı sözümün eksiği,
Mevlâ'm bir oğlan verirse
Altun takarım aşığı.

(Binboğa Dağları)

531

Giden ay tutulur mu,
Bala tuz katılır mı;
Gecenin uzununa,
Yalınız yatılır mı.

(Kastamonu)

532

Giderem dur diyen yoh,
Kebab oldum yiyen yoh
Ayrılıh köynegini
Benden başka geyen yoh.

(Erzurum)

533

Giderem elinizden,
Gurtulsam dilinizden,
Yeşil baş ördek olsam
Su içmem gölünüzden.

(Erzurum)

534

Giderim ben yoluma,
Bir kız bağlı koluma;
Ben kolumu neyleyem,
Alam yatam koluma.

(Aşağıbağ Köyü, Keban)

535

Giderken bize uğra,
Kebabı köze dogra;
Benden başka seversey,
Dermansız derde uğra.

(Urfa)

536

Gidersen gidişimdir,
Yolları görüşümdür;
Eğil gözlerin öpem,
Belki son görüşümdür.

(Muş)

537

Gidiyom gidemiyom,
Al yeşil giyemiyom,
Seni candan seviyom,
Yüzüne diyemiyom.

(Alaşehir)

538

Gidiyorum ilinizden,
Kurtulam dilinizden,
Ördek olsam bayılsam
Su içmem gölünüzden.

(Çankırı)

539

Git gelemem işim var,
Gergefte nakışım var;
İgirmiden bir eksük,
On dokuz kardaşım var.

(Erzincan)

540

Gittim Arda boyunca,
Durdum testi dolunca;
Rodoplar'ı dolaştım
Nazlı yâri bulunca.

(Sofya)

541

Goyunlarım sayada,
Saya Harman Kaya'da;
Alacaksan al yârim,
Ölüm var bu dünyada.

(Rodoplar-Bulgaristan)

542

Gögercin havadadır,
El vurma yuvadadır,
Bir elim yâr koynunda
Bir elim duvâdadır.

(Van)

543

Göğler bulutlu kaldı,
Kuşlar umutlu kaldı,
Anahtar yâr koynunda
Gönlüm klitli kaldı.

(Anamur)

544

Gökde yıldız ellidır,
Ellisi da bellidır,
Yüzbin asker içinde
Kara kaşli benimdır.

(Ortaoba Köyü-Florina)

545

Gökte yıldız sayılmaz,
Gül dikenden ayrılmaz;
Ilgın'ın kızlarının
Sevgisine doyulmaz.

(Ilgın)

546

Gökte yıldız bir sıra,
Yârim gider Mısır'a;
Yârim keklik ben şahin
Giderim ardısıra.

(Sofya)

547

Gökte yıldız şıkırdım,
Bülbül gibi okurdum,
Dediler yârin ölmüş
Dağlar gibi yıkıldım.

(Akdağmadeni)

548

Gök yüzü mâvi kaldı,
Kuş uçtu yavru kaldı,
Yârim anahtarı aldı,
Göynüm kilitli kaldı.

(Edirne)

549

Gözler kara,
Sürmeli gözler kara,
Sürmesiz gözler gördüm
Sürmeli gözden kara.

(Urfa)

550

Gözlerin mâvi mine,
Bayıldım perçemine;
Sevdâsından benzedim,
Aslı'nın Kerem'ine

(Kayseri)

551

Gözlerin sende dursun,
Vurgundur sende dursun;
Can bende karar etmez
Al bâri sende dursun.

(Turgutlu)

552

Gözüm yaşın sel ettin,
Çuha idim çul ettin;
Ey Tanrı'm bu ne işdir.
Beni kula kul ettin.

(Ovacık-Tunceli)

553

Gözüme baha baha,
Göz tikdin Garabağ'a;
Senin gırdığın ceviz,
Kırkı aşdı honaha(*)

honaha: Ermenice komşu demektir.

(Iğdır)

554

Gurşun attum fidana,
Fidanı vuramadum;
İki sevdam var ikân
Birini alamadum.

(Rize)

555

Gül ağacı değilem,
Her gelene eğilem;
Çek elini elimden
Ben bildigen değilem.

(Bayburt)

556

Gül almaya,
Sarılmış gül almaya,
Rakibin haddi var mı,
Elimden gül almaya,

(Hozat)

557

Gül dikene,
Sarılmış gül dikene,
Ben senden vaz gelmenem
Tâ ki ömrüm tükene.

(Diyarbakır)

558

Gül dugümi gül dugümi,
Unuttum büldüğü mi;
Yarımdan ayrılalı
Kim gördü güldügü mi.

(Çetelli Köyü-Elâzığ)

559

Gül ektim evlek evlek,
Kondu bir kara leylek,
Kışı berâber ettik
Yazın ayırdı felek.

(Akdağmadeni)

560

Gül gezdir,
Gül alana gül gezdir,
Senden gayri seversem
Gözlerime mil gezdir.

(Çorum)

561

Gülen az,
Bilbile naz güle naz;
Girdim yar bahçasına
Aglayan çoh gülen az.

(Urfa)

562

Gül hanı,
Bülbül hanı gül hanı,
Yârı tenha görende.
Söyleşmağa dil hanı.

Urfa)

563

Güle naz güle naz,
Bülbül eder güle naz,
Gezdim hicran bağların
Ağlayan çoh gülen az.

(Harput)

564

Gül eser,
Bülbül öter gül eser;
Bağbancı kurban olam,
Yâr yatağın güle ser.

(Erzincan)

565

Gülistanda gül gerek,
Her güle bülbül gerek;
Sencileyin güzele
Bencileyin yâr gerek.

(Antalya)

566

Gül takınmış yakaya.
Bak yaptığı şakaya;
Beni bırakıp uçtu
Kuş olup Ankara'ya.

(Şumnu)

567

Güllerim kana benzer,
Gök yüzü sana benzer;
Güzel kızın mânisi,
Erimiş bala benzer.

(Rodoplar-Bulgaristan)

568

Gülüşüdü gülüşüdü,
Kar yağdı gül üşüdü;
Beni dertlere salan
O yârin gülüşüdü.

(Muş)

569

Günde ben,
Gölğede sen günde ben,
Sen otur daldasında,
Koy yanayım günde ben.

(Diyarbakır)

570

Güneş vuriyi güneş,
Maçka yaylalarina,
Gızlar kakti gidiyor
Gülen yapraklarina.

(Akçaabat)

571

Güvercinim uyur mu,
Çağırsam uyanır mı;
Misket orda ben burda,
Buna can dayanır mı.

(Ankara)

572

Güzel seven çok kızım,
Kalbe giren ok kızım;
Aşka sakın kapılma
Onun sonu yok kızım.

(Başhoroz Köyü)

573

Ha bu akşam burada,
Yaprak salinmiyacak,
Şaka-maka deyiruk
Kimse darilmiyacak.

(Rize)

574

Ha buradan Antakya'ya,
Köpri olsa kudratten,
Kağuşsak birbirine
Kurtulurduk bu dertten

(Rize)

(Hatay dâvası üzerine)

575

Ha burası neresi,
Maçka diyiler Maçka;
Yıprandiyse şalvarın
Alurum sağa başka.

(Trabzon)

576

Habu çay olmasaydı,
Ne olurdi halumuz;
Sararurduk solarduk
Kururdi hep kanımız.

(Of)

577

Haçan tuttum eline
Eli yamuşağ idi;
O da dedi kalbinden,
Ne güzel uyağ idi.

(Of)

578

Halep'ten çıktım yayan,
Mendilim dolu payam;
Ben sevdim eller aldı,
Dayan yüreğim dayan.

(Antakya)

579

Har irinci irinci
Nerden aldın pirinci;
Kırcali'nin kızları
Nerde olsa birinci.

(Kırcaali)

580

Halılara horasan,
Ara beni bulasan;
Gündüz hayalan getir,
Gece ruya göresen.

(Diyarbakır)

581

Hamsi gaydum tavaya,
Başladi oynamaya;
Geldum bakdum hamsi yok,
Başladum ağlamaya.

(Trabzon)

582

Harput dört dağ içinde,
Gülü bardah içinde,
Harput'u Hak sahlasın
Bir yârim var içinde.

(Elâzığ)

583

Hasköy'ün işlerini,
Gazetaya düşedim.
Yârim okusun diye,
Dört yıl yalnız işledim.

(Rodoplar-Bulgaristan)

584

Havada gar sesi var,
Başında mor fesi var,
Yıharım yayla seni,
İçinde yar sesi var.

(Saskara Köyü-Ardahan)

585

Ha uruşur uruşur,
İncir yapra buruşur;
Sünnetçiköy kızları,
Onbeşinde muruşur.

(Batı Trakya)

586

Havada kar sesi var,
Başında mor fesi var;
Açın bakın konağı,
İçinde yâr sesi var.

(Elbistan)

587

Havalarda kırlangıç,
Kanadı ayrıç ayrıç
Beni yardan ayıran
Kan kussun avuç avuç.

(İstanbul)

588

Havalarda teyyare,
Selâm söyleyin yâre;
Ben kendime yâr buldum,
Baksın başına çâre.

(Batı Trakya)

589

Havuz başı su başı,
Ben istemem onbaşı,
Olursa çavuş olsun
Dosta duşmana karşı.

(Malatya)

590

Hay uluma uluma,
Bezir (Keten tohumu) koydum tuluma;
Söylersen mâni söyle,
Köpek gibi uluma.

(Kastamonu)

591

Heyalıdır,
Gün aydan heyalıdır.
Endim cennet köşküne
Üç hüri dayalıdır,
Biri din, bire iman;
Biri yar heyalıdır.

(Urfa)

592

Haydi gidelim Beçin'e,
Gel bin atımın kıçına,
Ah bu yâr benim olursa,
Beşlık (Beşibirlik) takarım başına.

(Bayır Köyü-Muğla)

593

Haydi mektup uğurlar olsun,
Dağlar taşlar yolun olsun,
Bu mektubu vermeyenin
İki gözü kör olsun.

(Göçeri Köyü, Beyşehir)

594

Haydin gidelim kızlar,
Bafra'ya tütüne,
Bu sevdâ nasıl sevdâ
Yandık bütün bütüne.

(Bafra)

595

Hereke fabrikası,
Her kumaştan dokuyor;
Benim sevdiğim oğlan,
Fakültede okuyor.

(İzmit)

596

Hey karayı, karayı,
Gel süpüreğ sarayı;
Sen al geyin, men yeşil,
Duşman geysin karayı.

(Van)

597

Hiç su olur akmaz mı,
Ateş olur yakmaz mı,
Tutalım sultan oldun
Sultan kula bakmaz mı.

(Uluborlu)

598

Irmak kenarı şıvgın,
Üç oğlan bana vurgun;
İkisi şöyle böyle,
Biri boyuma uygun.

(Yozgat)

599

Isparta'nın gülüyüm,
İzmir'in bülbülüyüm,
Çiçeklerin içinde
Yârimin sünbülüyüm.

(Isparta)

600

İbrişim örmüyorlar,
Sevmişim vermiyorlar;
Tanrı'nın zâlimleri,
Münâsip görmüyorlar.

(Sarıoğlan-Kayseri)

601

İğne düştü yerlere,
Alsam mı almasam mı,
Şu vefâsız yârime
Varsam mı varmasam mı.

(Şücâaddin Köyü-Seyyidgazi)

602

İğne soktum sögüde,
Bahriye'm gelmez öğüde,
Altın beşik yaptırdım,
Karnındaki bebeğe.

(İnegöl)

603

İki dalda bir kiraz,
Biri al biri beyaz,
Kâtip kölen olayım
Bir güzel de bana yaz.

(Konya)

604

İki tabak balım var,
Biri yense biri var,
İki tane yârim var
Biri ölse biri var.

(Kuzfındık)

605

İki taş atacağum,
Bahçenuzdaki nara,
Çay paralari gider
Raki ile komara.

(Rize)

606

İlisdir'den duz alma,
Garşa köyden gız alma;
Garşa köyün gızları
Seferbillikden galma.

(Bülbüllü Köyü-Bulancak)

607

İnci men inci menem,
Sedef sen inci menem,
Düşsem sinen üstüne
Can verem incimenem.

(Van)

608

İnci serdim güneşe,
Bakan gözler kamaşa,
Elin yâri gül ise
Benim bir top menekşe.

(Turgutlu)

609

İnci serdim hesire,
Mektup getmi Mısır'a,
Demirden çarıh geyam
Gideyim ardısıra.

(Urfa)

610

İnciy serdım güneşe,
Gören gözler kamaşa;
Sen bir top gül isen,
Ben bir top menevşe.

(İştip)

611

İnciyim üzülmüşüm,
Yakana dizilmişim;
İster al ister alma,
Alnına yazılmışım.

(Karamürsel)

612

İndim dereden düze,
Su çiledim mergüze;
Yedi yıl sevdâ çektim
Güvem gözlü bir gıza.

(Doğu Rodop Bölgesi)

613

İp attım ucu kaldı,
Dezgâhda gücü kaldı;
Ben sevdim eller aldı
Yürekte acı kaldı.

(Antalya)

614

İrafa fincan koydum
İçine mercan koydum,
Kaynanamın adını
Kuyruklu sıçan koydum.

(Ilgın)

615

Irafdaki siniler,
El dameden iniler;
Gurbedde yar'olanın,
Sa gula çiniler.

(Elbistan)

616

İrehan tutam tutam,
Altun atam gül dutam;
Sevdüğümü versinner,
Atmış gün oruç tutam.

(Pelte-Elâzığ)

617

İstanbul'da bir oda,
Ay giriyor buluda;
Ben bele yârı nedim,
Gide beni unuda.

(Urfa)

618

İstanbul'un denizi,
Yeşil asma filizi;
Kör olsun duşmanımız,
Ayırdi ikimizi.

(Rodoplar-Bulgaristan)

619

İstanbul'a giderken,
Sol tarafta hastâne,.
Yârimin mektubunu,
Geciktirme postâne.

(Tekirdağ)

620

İstanbul fabrikası,
Yeşil kordelâ dokur.
Kara gözlü sevdiğim,
Kırklareli'nde okur.

(Kanara Köyü, Kofçaz, Trakya)

621

İstanbul'i gösteren,
Köprüsidür köprüsi;
Oradan taksim olur,
Güzellerun hepisi.

(Of)

622

İstanbul yaza benzer
Çil ördek kıza benzer;
Yârimin yanakları
Tâze kiraza benzer.

(Bayburt)

623

İstanbul yolu dardır
Mektubun dili vardır
Durmayasan gelesen
Dünyada ölüm vardır

(Erzurum)

624

İşte ben gideyirum,
Guram çikdi Yemen'e,
Sağ tarafdan vuruldum
Kanum akdi çümene.

(Akçaabat)

625

İşte ben gideyirum,
Ya İstanbol ya Tonya,
Sevdum da alamadum
Ey gidi yalan dünya.

(Akçabat)

626

İşte geldim Mardin'den,
Dolandım köşk ardından;
Duramadım a Zühre'm,
Ben de senin derdinden.

(Kastamonu)

627

İyi bin,
İşte meydan işte at,
Biner isen iyi bin.
Dört köşede meşhurdur
Dilencisi İyib'in (Eyüp).

(İstanbul)

628

Kaleden inişelim,
Koç gibi döğüşelim;
Sen yağmur ol, bun bulut,
Bir gece buluşalım.

(Tekirdağ)

629

Kamayi vurdum yere,
İnlesın kanli dere;
Gözüm çapkın alışmiş,
Bakıyor güzellere.

(Makedonya)

630

Karanfil deste deste,
Beni bubamdan iste;
Eğer bubam vermezse,
Yalvar Mevlâ'mdan iste.

(Dobruca-Romanya)

631

Karanfilim ek beni,
Saksılara dik beni;
Eğer katmer açarsa,
Top zülfüne tak beni.

(Batı Trakya)

632

Karanfilsin açarsın,
Açılmağa korkarsın;
Deseler yâr geliyor ,
Hasta iken kalkarsın.

(Karamürsel)

633

Kırcali'de üç doktur,
Derdime derman yoktur;
Sevdâdan ölenlere,
Dünyâda ilâç yoktur.

(Rodoplar-Bulgaristan)

634

Kırcali ireyizi,
Mastanlı'dan mal çeker;
Mâdem bende gönlün var,
Yolla kıyatlı şeker.

(Rodoplar-Bulgaristan)

635

Kuleden,
Ses geliyor kuleden;
O kaş o göz değil mi,
Beni sana kul eden.

(Urfa)

636

Kuyi başında bakır,
Gelır çakır çakır,
Zenginsın diye vardım
Kurudun çatır çatır.

(Ortaoba-Florina)

637

Kuyu başında kofa,
Git esnafa esnafa;
Akranların evlenmiş,
Sen de evlen Mustafa.

(Tekirdağ)

638

Kuyuya salladım urgan,
Benim sevdiğim çoban,
Kepinegde üşürsen
Göndereyim bir yorgan.
(Tırazlar-Sarıgöl-Manisa)

639

Kızfındık'ın yoluna,
Pembe şeker dökerim,
Kızfındık'ın kahrını
Bir yâr için çekerim.
(Kızfındık)

640

Kuzu su,
Çay kuru çeşme kuru,
Nerden içsin kuzu su.
Beni yakıp kül eden,
Bir ananın kuzusu.
(İstanbul)

641

Küçük beyaz kelebek,
Kondu fındık dalına,
Sensiz gönül bağlamam
Bu dünyanın malına.
(Trabzon)

642

Küfedeki nar midır,
Yanındaki yar midır,
Dûri süle sevgilım
Senden başka var midır.
(Florina)

643

Küp dibinde unum var,
Mevlâ'dan umudum var;
O yar benim olursa
Şıh Müslim'e mumum var.
(Urfa)

644

Kadife yastık üzi,
Siz ne sanırdız bizi;
Sevdâsız oturmuşduk,
Sevdâya saldı bizi.

(Bitlis)

645

Kadifeden kesesi,
Kahveden gelir sesi,
Oturmuş kumar oynar
Ciğerimin köşesi.

(Mut)

646

Kahve piştiği yerde,
Telve daştığı yerde,
Güzel çirkin bakılmaz
Gönül düştügi yerde.

(Ohri)

647

Kahve piştiği yere
Telve taştığı yere
Güzel çirkin aranmaz
Gönül düştüğü yere

(Zara, Sivas)

648

Kahve Yemen'den gelir,
Bülbül çemenden gelir,
Ak topuk beyaz gerdan
Hergün hamamdan gelir.

(Çankırı)

649

Kahveyi pişiririm,
Korkarım taşırırım,
Yâr fikrime düşerse
Aklımı şaşarırım.

(Gülnar)

650

Kâküli koy kağıda,
Belki gamım dağıda,
Sen beni koydun gittin,
Ben kalmışam kayğuda.

(Diyarbakır)

651

Kala yeri,
Yıhılsın kala yeri;
Ben bele yâri nedim,
Yâr gide kala yeri.

(Urfa)

652

Kal'anın ardı meşe,
Gün aşa gölge düşe;
Beni yardan ayıranın,
Evine şivan düşe.

(Bingöl)

653

Kale başında tandır,
Yandır Allah'ım yandır,
Beni güvercin eyle
Salih'in evine kondur.

(Muş)

654

Kale kaleye bakar,
Kaleden sular akar,
Mestanlı'nın kızları
Yaman bakar can yakar.

(Mestanlı-Bulgaristan)

655

Kaleden atın beni,
Kızlara katın beni,
Göle'nin buğdasıyım
Pahalı satın beni.

(Göle)

656

Kalenin ardı Keşan,
Al çevrem sana nişan,
Gurbet ele gidersen,
Al da beline kuşan.

(İstanbul)

657

Kalenin ardı pınar,
Elimi soksam donar;
Ne kız oldum ne gelin,
Yüreğim ona yanar.

(Ilgın)

658

Kanara'nın köprüsü,
Hafif sallar adamı,
Kanara'nın kızları
İpsiz bağlar adamı.

(Kanara Köyü-Kofçaz-Trakya)

659

Kapıları aynalı,
Şu oğlana varmalı,
Oğlan çoğ güzel emme
Anası olmumalı.

(Tırazlar-Sarıgöl, Manisa)

660

Kapısı kanatlıya,
Ben gitmem kır atlıya,
Allah yazarsa yazsın
Boynu kıravatlıya.

(Erzincan)

661

Kar yağdı gül üşüdü,
Dalda bülbül üşüdü,
Bir güldün aklım aldın
O nasıl gülüşüdü.

(Malatya)

662
Kar yağdi sine sine,
Sineğun bolmesine,
Sinek eder çamaşur,
Hemşin'un deresine,
(Rize)

663
Kara erik çağala,
Öpem yaram sağala,
Hangi kitap yazıyor
Ben seven eller ala.
(Erzincan)

664
Karaca,
Attım aşkın okunu
Tuttum bir kaç karaca,
Benim bir efendim var,
Kaşı gözü karaca.
(İstanbul)

665
Karadır kaşın ördek,
Yeşildir başın ördek,
Çift gettin tek geliysen
Haniya eşin ördek.
(Erzincan)

666
Karanfilem ez meni,
Hamaile yaz meni;
Heyer benden dönersen,
Hamail çarpsın seni.
(Van)

667
Karanfil oylum oylum,
Geliyor selvi boylum,
Selvi boylum gelirse,
Şen olur deli gönlüm.
(İstanbul)

668

Karanfil oymak oymak,
Olur mu yâre doymak,
Yâre doydum diyenin
Câizdir boynun urmak.

(İstanbul)

669

Karanfili tak da gel,
Nazlı nazlı bak da gel,
Her gönülde yerin var
Sular gibi ak da gel.

(Tire)

670

Karanfilim ek beni,
Saksılara dik beni,
Allı morlu açarsan
Al, göğsüne tak beni.

(Tire)

671

Karanfilim saksıda,
Bir yâr sevdim Aksu'da;
Mevlâ'mız kavuştursun
Ezan ile Yatsı'da.

(Mestanlı-Bulgaristan)

672

Karanfilim üç çatal,
Üçü de ayrı açar;
Şu Tekirdağ kızları,
Alır bohçayı kaçar.

(Tekirdağ)

673

Karşıda kara erik,
Dallarını eğerik;
Biz Adıyamanlıyık,
Ölenecek severik.

(Adıyaman)

674

Karanfilin filizi,
Kim bilür kalbümüzü;
Bi ufacuh yel esti,
Ayırdı ikimizi.

(Elâzığ)

675

Karanfilsin darçinsın,
Ne buka hırçinsın,
Ne büyüksün ne küçük
Tamam benim harcımsın.

(Ortaoba Köyü-Florina)

676

Karınca,
Yazdan toplar erzakın,
Kışa saklar karınca;
Cânan bizi affetti
Yalvaııp yakarınca.

(İstanbul)

677

Karşı dağda talan var,
Beni derde salan var;
Çek bayrakdar bayrağı,
Gözü yolda kalan var.

(Urfa)

678

Karşıda kaba yıldız,
Kuyruğu ucu kunduz,
Seni benden ayıran
Dilensin gece gündüz.

(Çorum)

679

Karşıda kara kedi,
Ağzında leylek eti,
O yâr benim olmazsa
Yıkarım memleketi.

(Konya)

680

Karşıda kara yılan,
Kaşları divan divan;
Beni yârdan ayıran,
Ne din bulsun ne iman.

(Kırşehir)

681

Karşıda koyun kuzu,
Kıvıl kıvıl boynuzu;
Paraya tamah etmen,
Dengine verin kızı,

(Yozgat)

682

Karşıda medreseler,
Yârin geldi deseler;
Bir kuş kadar canım var,
Verirdim isteseler.

(Kırşehir)

683

Karşıda motoru var,
Üstünde doktoru var;
Gideceğim oğlanın
Ferguson motoru var.

(Tekirdağ)

684

Karşıda mum ağacı,
Bir evde iki baci,
Beyuğu hele hele
Küçüğü can ilâci.

(Rize)

685

Karşıda yeni yapı,
Beş pencere beş kapı,
Beni yardan ayıran
Dilensin kapı kapı.

(Borçka)

686

Karşıdan atlı geçti,
Nalı parlattı geçti;
Ellere selâm verdi,
Bizi ağlattı geçti.

(Ovacık-Tunceli)

687

Karşıdan görünürsün,
Çarşafa bürünürsün,
İpek çarşaf içinde
Ne güzel görünürsün.

(Malatya)

688

Karşıda kuş idim yâr,
Aç koynun üşüdüm yâr.
Ben can diyim sen can de
Tek sesin işidim yâr.

(Sarıkamış Köyleri)

689

Kar yağar kürek ister,
Evimiz direk ister;
Abiyim kaldı gurbette,
Mevlâ'mdan sabır ister.

(Dobruca-Romanya)

690

Kasabaya varan ben,
Dolma kalem alan ben;
Rüşdiye'nin içinde
Birincilik alan ben.

(Cuma kasabası-Bulgaristan)

691

Kaşların kalem işi,
Gözlerin zümrüt taşı,
Din ayrı kâfir etmez
Senin ettiğin işi.

(Çorum)

692

Kaşında,
Öyle bir yâr sevdim ki Üsküdar yakasında,
Benim yârim mektepli alâmet yakasında.

(İstanbul)

693

Kavak başı bir tutam,
Altun atam gül tutam,
O yâr benim olursa
Altmış bir oruç tutam.

(Çorum)

694

Kavak kavaktan uzun,
Kavakta olmaz üzüm,
Alma ecel benim ebemi
O benim iki gözüm.

(Göçeri Köyü-Beyşehir)

695

Kahveciyım ezelden,
Gönlim geçmez güzelden;
Gönlümın gözi çiksın,
Sevmeseydım ezelden.

(İştip-Yugoslavya)

696

Kaveyi pişırırım,
Korkarım taşırırım,
Duysam ki yarım gelır
Aklımi şaşırırım.

(Florina)

697

Kaya başı taş başı,
Ben istemem onbaşı,
Olursa subay olsun,
Dosta duşmana karşı.

(Ermenek)

698

Kaya dibi saz olur,
Gül açılır saz olur,
Ben yârime gül demem
Gülün ömrü az olur.

(Konya)

699

Kaya dibi kar imiş,
Yağmış yağmış erimiş,
Otuz iki meyvanın
En tatlısı yâr imiş.

(Elmadağ-Ankara)

700

Kayalar buz bağladı,
Avcular iz bağladı,
Beni bir gelin urdu
Yâremi kız bağladı.

(Çorum)

701

Kayalar karda kaldı,
Bülbüller zârda kaldı,
Gönlüm kapısı kitli
Anahtar yârda kaldı.

(İstanbul)

702

Kayalar kertilmesin,
Yemenim yırtılmasın;
Beni yardan edenler,
Can verip kurtulmasın.

(Şavşat-Artvin)

703

Kayaşlar önünde harmanım mı var,
Elimde yazacak fermanım mı var,
Erzail gelip canım alırken
Can vermeğe benim dermanım mı var.

(Elmadağ-Ankara)

704

Kaynanayı netmeli,
Kaynar suya atmalı,
Aman yandım dedikçe
Altın odun çatmalı.

(Kilis)

705

Kayuğumun sereni,
Duyamadım geleni;
Aca nereye zorlar
Sevdalutan eleni (öleni)

(Trabzon)

706

Kaz ayağı kumdadır,
Babam uzak yoldadır,
Seslendim sesim gitmez
Van dağları daldadır.

(Van)

707

Kazan ağlar,
Od yanar kazan ağlar;
Bırda bir kerip ölmüş,
Mezarın kazan ağlar.

(Urfa)

708

Kekliğim seker ağlar,
Tüyünü döker ağlar,
Anasız gelin olan
İçini çeker ağlar.

(Anamur)

709

Kemah'ın üstü kaya,
Kızları benzer aya;
Kemah'tan kız alanın,
Emegi gitmez zaya.

(Erzincan)

710

Kemençenun üstine,
Yayi sûrerum yayi,
Kız sana vurulali
Gayıp ettum dünyayı.

(Akçaabat)

711

Kemençemın başına,
Vururum tırak tırak,
Ben babamı bıraktım
Sen de anneni bırak.

(Espiye)

712

Kemencemun üstine,
Oynar parmaçuklarım,
Ne oldi sana yarum
Soldi yanakçıkların.

(Of)

713

Keşan'a gider iken
Kuş konmuş Seren'lere;
Bir daha gönül vermem
İki yâr sevenlere.

(Kadıdondurma Köyü, Meriç, Edirne)

714

Keten bezim filfili,
Kimden aldın bu dili,
Bu dil buranın değil
Sandım Bursa bülbülü.

(Boyalı Köyü-Çerkeş)

715

Keten gömlek dört enden,
Ne tez usandın benden,
Usanacani bileydım
Alırdım gönlümi senden.

(Florina)

716

Keten gölmek sekiz kat,
Dördünü giy dördüni sat,
Benden başka yar seversen
Kalkmaz düşeklerde yat.

(Florina)

717

Kına yakmış eline,
Şal kuşanmış beline;
Ağlamak yakışır mı
Senin gibi geline.

(Tavşanlı-Kütahya)

718

Kınıfır aşlanır mı,
Toprağı yaşlanır mı;
Küçükten sevilen yâr,
Ele bağışlanır mı.

(Urfa)

719

Kınıfırem ez beni,
Altın tasa süz beni;
Sen divit ol ben kalem,
Ak gerdana yaz beni.

(Urfa)

720

Kırcalı ireyizi,
Mestanlı'dan mal çeker;
Mâdem bende göynün var,
Yolla kâyıtlı şeker.

(Doğu Rodoplar Bölgesi)

721

Kime gidim,
Kimim var kime gidim;
Bı derdi senden aldım,
Dermene kime gidim.

(Urfa)

722

Kiraz koydum sepete,
Yâr oturur tepede,
Öyle bir yâr sevdim ki
Şan verir memlekete.

(Konya)

723

Kırklar'dan (Kırklareli) yumak aldım,
İkisi Örenbayan (marka adı),
Sen değil miydin yârim
Akşam bana yalvaran.

(Beyci Köyü-Kırklareli)

724

Kırklareli'ne giderken,
Sağ tarafta hastâne,
Yârdan gelen mektubu
Eylendirme postâne.

(Terzi Köyü-Kırklareli)

725

Kış güni kar tatlı,
Yaz güni nar tatlı;
Karla nar şöyle dursun,
İkisinden yâr tatlı.

(Rodoplar-Bulgaristan)

726

Kızın adi Melek'tir,
Elbisesi yelektir;
Yakasi açık olsun
Seviyorum demektir.

(Mekedonya)

727

Kız saçlerin örmezler,
Seni bana vermezler,
Gel ikimiz gidelim,
Annen buban duymazlar.

(Dobruca-Romanya)

728

Kıgı aldır alınmaz,
Dibi saldır delinmez;
Kıgı'nın dilberleri,
Hiç bir yerde bulunmaz.

(Kıgı)

729

Kolundaki saati,
Ben kurayim, kurayim;
Haftalar sekiz yârim
Sensiz nasıl durayım.

(Bafra ve Köyleri)

730

Kolundaki saati,
Sen kurma ben kurayım,
Lâcivert elbisene
Ütüyü ben vurayım.

(Kuzfındık)

731

Kolundaki sağati,
Sen gurma ben gurayim,
Hafdalar yedi sekiz,
Ya ben nası durayım.

(Bülbüllü Köyü, Bulancak-Giresun)

732

Konduramun altina,
Nâça vuramâyirum,
Yârumun merağundan
Eve duramayirum.

(Rize)

733

Kondurası boyalı,
Sevdiğim Haskovali;
Yedi sene oluyoru,
Ben yâri bulalı.

(Rodoplar-Bulgaristan)

734

Kovanlı kavakları,
Tellidir yaprakları;
Uzaktaki yârımın
Çınlasın kulakları.

(Rodoplar-Bulgaristan)

735

Koydum güğümü suya,
Aka aka su dolsun;
Tutuldum sevdalara,
Allah yardımcım olsun.

(Borçka-Artvin)

736

Koyunlar kuzliyanda,
Yaralar sızliyanda;
Ben seni nerde bulim,
Göynüm arzuliyanda.

(Urfa)

737

Köprü altında pıtrağ,
Minder serdim oturağ;
Hoca gözün kör olsun,
Kes nikâhı kurtulağ.

(Van)

738

Köprü başında çiçek,
Çiçekler biçilecek.
Ben bir çeşme yaptırdım,
Sevdâlılar içecek.

(Boyabat)

739

Köprü başında diken,
Yaktın beni gül iken;
Allah da seni yaksın,
Üç günlük gelin iken.

(İstanbul)

740

Köprüden geçemedim,
Az doldur içemedim,
Sen benden vazgeşdiysan
Ben senden geçemedim.

(Kıbrıs)

741

Köprüden geçemedim,
Köprü salladı beni;
Benim hiç günahım yok
Annem vermedi beni.

(Tekirdağ)

742

Maden'in altı bakır,
Yosmam gözlerin çakır;
O çakır gözlerine,
Kurban olsun bu fakir.

(Elâzığ)

743

Madımak bitti m'ola,
Yolları tuttu m'ola;
Kömür gözlü sevdiğim
Beni unuttu m'ola.

(Kırşehir)

744

Mânime mâni getir,
Yanıma yakın otur;
Kâfirin dinsiz oğlu,
Her gece altın getir.

(Menemen)

745

Mâni mâni martuval,
Martuvalın şartı var;
Bu mâni kime çıkarsa,
Çok devletten bahtı var.

(Rodoplar-Bulgaristan)

746

Mâni yazdım vardı mı,
Kimse bilmez derdimi;
İçerimden yanıyorum,
Mevlâ'm etsin yardımı.

(Menemen)

747

Mektubun dili vardır,
Dilinin teli vardır;
Tez gidip tez gelesen,
Dünyada ölüm vardır.

(Erzurum)

748

Mektup Van'a var da gel.
Yârdan haber al da gel;
Bir iken iki olduk,
Üç olunca sor da gel.

(Van)

749

Mektup yazarsan yârim,
Koy kibrit kutusuna,
Bizim ordan geçerken
At avlu ortasına.

(Kuzfındık)

750

Mendilim dalda kaldı,
Gözlerim yolda kaldı;
Yıkılasın İstanbul,
Yârim nerede kaldı.

(Zara-Sivas)

751

Mendilim dört köşeli,
Ortası gül döşeli;
Gözümün yaşı durmaz,
Yârdan ayrı düşeli.

(Salihli)

752

Mendilim kahve rengi,
Yoktur yârimin dengi;
Oturmuş kitap olur
Adı Derviş Efendi.

(Konya)

753

Mendilim para para,
Korharam yel apara;
Sen orda ben bırada,
Selâmın kim apara.

(Urfa)

754

Mendilimin uçları,
Çıkamam yokuşları;
Yâre selâm götürün,
Yedi dağın kuşları.

(Çavlı Köyü, Savaştepe-Balıkesir)

755

Meni meniyi ekler,
Meniye gelen bekler;
Meni gerçek değildir,
Biraz da gönül eğler.

(Bayburt)

756

Mervana,
Sarıl çıh merdivana,
Yar sevmak igit kârı,
Ne bilir her divana.

(Urfa)

757

Merdivanım gırh ayah,
Gırhına vurdum dayah;
O yâr burdan gideli
Ne el dutar ne ayah.

(Pelte-Köyü-Elâzığ)

758

Mevlâne dervişleri,
Kudüm çalar ney ilen,
Aldı felek yarimi
Eğleneyim ne ilen.

(İstanbul)

759

Minârede ezan var,
Has bahçede gezen var,
Şu Konya'nın içinde
Yüreğimi ezen var.

(Konya)

760

Minârenin alemi,
Kaşlar kudret kalemi,
Mâdem doktor değildin
Niçin açtın yâremi.

(Konya)

761

Muş'umuz dört bucaktır,
Suları ılıcaktır;
Kim Muşludan kız alsa,
Cenneti bulacaktır.

(Muş)

762

Müstecip'in yolları,
Taş mı yârim toprak mı.
Çoktan beri görmedim
Gül mü oldun yaprak mı?

(Tekirdağ)

763

Madımak bitti m'ola
Yolları tuttu mu'ola
Gurbette bir yârim var
Içkırık tuttu mu'ola

(Çorum)

764

Mahnı demeye geldim,
Guymah yemeğe geldim,
Meramum guymah değül
Yarı görmege geldim.

(Kars)

765

Malkara bayır olsun,
Arkası çayır olsun;
Benim gözlerim kara,
Yârimin çakır olsun.

(Tekirdağ)

766

Mâni bilmem kaçarım,
Dilden cevher saçarım;
Mani kutusu bende
Yâr gelince açarım.

(Ilgın)

767

Mânici başi misın,
Cevâir taşi misın,
Yazdırayim bir mektup
Cebınde taşır misın.

(Ortaoba Köyü-Florina)

768

Mâni içinde mâni,
Sıtma tutti Osman'i,
Cindili bınarında
Nenem yikadi oni.

(Florina)

769

Mâniler,
Ne yaraşmaz güzele,
İlle al harmaniler.
Def elde yârim okur
Benim için mâniler.

(İstanbul)

770

Mâni mâni mantifal,
Mantifalın adi var,
Her kime düşer isen,
Devlet ile bahti var.

(Manastır)

771

Mâni maniyi açar,
Mâni bilmeyen kaçar;
Gelin kızlar söyleyelim,
Hangimiz üste çıkar.

(Tekirdağ)

772

Mangal külünü bekler,
Bülbül gülünü bekler;
Bi can bi canı sevse
Kırh yıl yolunu bekler.

(Urfa)

773

Mangal maşasız olmaz,
Şehir paşasız olmaz,
Ankara'dan tel gelmiş
Kızlar kocasız olmaz.

(Muş)

774

Mangal oldum külüm yok,
Bülbül oldum dilim yok;
Senden ayrı düşeli,
Ağlamadık günüm yok.

(Batı Trakya)

775

Masa üstünde bekmez,
O bekmez bana yetmez;
Olan senin gazancın,
Dodah boyama yitmez.

(Başhoroz Köyü)

776
Masa üstünde bıçak,
Bıçak beni vuracak,
Anne haberin olsun
Abim kız kaçıracak.
(Bey Köyü)

777
Masa üsdünde roman,
Okurum zaman zaman;
Gız ben seni alurum,
Memur olduğum zaman.
(Bülbülcü Köyü-Bulancak)

778
Mâvi don yerden galkmaz,
Sevdâ yürekten çıkmaz,
Gözlerim seni gördü,
Başka kimseye bakmaz.
(Bursa)

779
Mavi kurdelâm ensiz,
Kalbim karardı sensiz;
Hakikatsız merhametsiz,
Nasıl yatuyorsun bensiz.
(Ilgın)

780
Mavili çömberuni,
Sar boynuna boynuna.
Niye goydun ufagum
Ellerini goynuna.
(Trabzon)

781
Mavi yaka mor yaka,
Kapıya goydum halka;
Gözlerim kör oluyor
Yoluna baka baka.
(Kıbrıs)

782

Mavi yelekli yârim,
Beyaz bilekli yârim,
Beni koydun da gittin
Demir yürekli yârim.

(Konya)

783

Mâvi taksi geliyor,
Arkası muşambalı,
Memurlara gitmeli
Rahatça yaşamalı.

(Bayramşah Köyü, İnegöl)

784

Maydonoz ot değil mi
Yaprağı dört değil mi
Erzincan'dan ayrılmak
Bizlere dert değil mi

(Erzincan)

785

Mestannı'da pazarım,
Hem okur hem yazarım;
Senden başka yâr seversem,
Ateş olsun mezarım.

(Rodoplar-Bulgaristan)

786

Narın çalar,
Al geymiş narın çalar;
Bi yanım kurtlar yidi,
Bi yanım karın çalar.

(Urfa)

787

Narman'da çohtur duman,
Yârimde yohtur iman;
Beni yârdan ayıran,
Ne din görsün ne iman.

(Erzurum)

788

Nar güliyem,
Açılmış nar güliyem;
Bi yandan kapı konşi,
Bi yandan sevgiliyem.

(Urfa)

789

Nazilli Basması,
Nazilli'de dokunur,
Sevdiğimin baş harfi
İ harfiyle okunur.

(İnegöl)

790

Ne baştadır ne yaşta,
Ne kaştadır ne aşta,
Çalışmayı sevenler
Bulur ekmeği taşta.

(Cuma-Bulgaristan)

791

Ne mâviler geymişsin,
Mavi güle dönmüşsün;
Senin burda eşin yoh,
Sen gögden mi yenmişsin.

(Peltek-Elâzığ)

792

Ocak başında kedi,
Gızlar kınaya geldi;
Çabık getir kınayı,
Gızın uykusu geldi.

(Doğu Rodop Bölgesi)

793

Ocak başında minder,
Yâr yönün bana dönder;
Din iman yok mu sende,
Tanrı selâmın gönder.

(Menemen)

794

Ocak başı sivri taş,
Gelin ağlar gözü yaş;
Bizim bir oğlumuz var,
Burma bıyyık kalem kaş.

(Kilis)

795

Oda bensiz.
Ot düştü oda bensiz;
Ne ben onsuz oluram,
Ne olur o da bensiz.

(Diyarbakır)

796

Oda yandı,
Ot düştü oda yandı,
Eğildim su serpmeğe,
Serptiğim su da yandı.

(Diyarbakır)

797

Od yanar kazan bilir,
Yol hâlin ozan bilir;
Geceyi hastadan sor,
Gurbeti gezen bilir.

(Kozan)

798

Of'tan aldum makasi,
Cestum gömlek yakasi,
Bizum evden körünür,
Nazmiye'nin odasi.

(Rize)

799

Oğlan adın Apdılla,
Atını yoldan saptırma,
İlk avına men çıhdım
Ele de meni gaptirma.

(Acıyurt köyü-Sivas)

800

Oğlan adın İsmail,
İsmine oldum mâyil;
İşte anam vermiyi
İster öl, ister bayıl.

(Van)

801

Oğlan arpa biçer misin?
Suyu gölden içer misin?
Her tarafın seller alsa,
Köprü kurup geçer misin.

(Karahüyük Afşarı, Acıpayam, Denizli)

802

Oğlanın adı Haşim,
Kırıldı altın dişim;
Büyük mektepte okur,
Fidan da boylu eşim.

(Rodoplar-Bulgaristan)

803

On para da paradır,
Beş para da paradır;
Değişelim gözleri,
Senun kiler karadur.

(Of)

804

Ordeği vurdum kakmaz,
Kani köl oldi akmaz;
Bu közler seni kördi,
Daha kimseye bakmaz.

(Rize ve civarı)

805

Ördek suya dal da gel,
Yârdan haber al da gel;
Eğer o yâr gelmezse,
Tut kolundan al da gel.

(Ilgın)

806

Ormanın düzünde kuzu,
Bu gün ayın otuzu,
Sevdiğini bırakan
Ahrette yer topuzu.

(Sofya)

807

Ört ki yazman yırtıla,
Söyle sözün kurtula;
Tutkunum kargış vermem,
Üç gün dilin tutula.

(Ağrı)

808

Otobos mavinidür,
Şoferi Hogu'ludur;
Çalma şofer kornayı,
Üreğim yaralıdur.

(Elâzığ)

809

Otomobilin arkası,
Kadilâg'dır markası;
Yâri öpeyim dedim
Söndü trafik lâmbası.

(Kıbrıs)

810

Ovalarda ısırgan
Sen urumsun ben islâm;
Eğil bir şefdali ver
Vallah billâh ısırmam.

(Kıbrıs)

811

Oyalı da yazma yakışmaz mı güzele,
Yana yana benzim döndü gazele,
Senin istediğin buysa yârim,
Ben ölürsem sen yâreni tâzele.

(Şücaddin Köyü-Seyidgazi)

812

Oyalı örtmeni sen açtın,
Sen çağudın ben kaçtım,
Sevda nedir bilmezdim
İlk gözümü sen açtın.

(Şücaaddin Köyü-Seyidgazi)

813

Oy bu akan dereler,
Hep gözumun yaşidur,
Sevip te alamamak
Elûmun kardaşidur.

(Rize)

814

Oy Tirabzon Tirabzon,
İçun kalayli kazan;
Bun derum evleneyim,
Babam der para kazan.

(Rize)

815

O yanmaz,
Çağırsam uyanmaz,
İkimiz bir ateşte,
Ben yanarım o yanmaz,
Ya ben nece dayanım,
Bu derde dağ dayanmaz.

(Diyarbakır)

816

Ölmiyesen,
Dert belâ görmiyesen,
Çennet meskenin olsun,
Cehennem görmiyesen.

(Diyarbakır)

817

Ördek isen göle gel,
Bülbül isen güle gel;
Yaktın beni yandırdın
Kâfir isen dine gel.

(Çorum)

818

Palu kalası göynüm,
Esip küsesi göynüm,
Neden yohtan alunur
Benim bu böyük gönlüm.

(Elâzığ)

819

Pamuk içinde çiğit,
Belinde altın divit;
Hem sararmış hem solmuş,
Bir kız için bir yiğit.

(Adana)

820

Parası olan,
Bulgur kaynatır;
Parası olmayan
Bıyığını oynatır.

(Şaban Köyü, Banaz)

821

Patlıcanı haşladım,
Doldurmaya başladım.
Yâr geliyor dediler,
Oynamaya başladım.

(Mut)

822

Patlıcanın adını,
Yiyen bilir dadını,
Sülesene be Ahmet,
Yavuklunun adını.

(Doğu Rodop Bölgesi)

823

Patlıcan oyamadım,
Tabağa koyamadım;
Kömür gözlü yârimi
Öptüm de doyamadım.

(Ilgın)

824

Pazarda öküz gördüm,
Ağzında sakız gördüm;
Yalan demeyin komşular,
Sinekte boynuz gördüm.

(Şaban Köyü, Banaz)

825

Pencereden baktın a,
Bana bir söz attın a;
Kırcali'ye varınca
Yüreğimi yaktın a.

(Rodoplar-Bulgaristan)

826

Pencereden guş uşdi,
Mendilim suya düşdi.
Agla gözlerim agla,
Ayrılıh bize düşdi.

(Aynalı Köyü-Kars)

827

Pencerede tül perde,
Perdenin ucu yerde;
Elim ayağım titrer,
Yârı gördüğüm yerde.

(Dobruca-Romanya)

828

Pungar başını dutun,
Yarpah atım gül dutum,
Versinler sevdiğimi
Altmış gün oruç dutam-

(Erzurum)

829

Sabahın dar sesine,
Uyandım yar sesine.
Yarim keylik ben doğan,
Düşeydim arhasına.

(Sarıkamış)

830

Sabah horozu banlar,
Dinleyin müslimanlar;
Yârim küsmüş gidiyor,
Koymayın müslimlar.

(Muş)

831

Sabahın ilk ezanı,
Çağır mektup yazanı;
Ya Rabbî sen kavuştur
Hasret ile gezeni.

(Sofya)

832

Sabahtır ezene bah,
Gabrini gazana bah,
Ezrail'in suçu ne
Defteri yazana bah.

(Erzurum)

833

Sabahtır sabahlığın,
Kimden alam sağlığın;
Bağla kuş kanadına
Gönder gelsin yağlığın.

(Muş)

834

Sabiha adlı yârim,
Cilvesi tatlı yârim;
Billûr bardak içinde
Baldan da tatlı yârim.

(Sofya)

835

Sabr et diyorsun bana,
Ben sabır taşı mıyım,
Döndürüp duruyorsun
Değirmen taşı mıyım.

(Kuzfındık)

836

Saçımda siyahım var,
Bülbül gibi ahın var,
Göz gördi gönül sevdi
Benim ne günahım var.

(Erzurum)

837

Saçımın tarağıyem,
Yolunun toprağıyem;
Göğsünde bir gül açmış
Men onun yaprağiyem.

(Bitlis)

838

Saçın sarı sen sarı,
Tel olur kemençeye.
Tara zülüflerini
Gidelim imeciye.

(Espiye)

839

Saksının toprağından,
Gül açar yaprağından;
Yaradan'ım ayırma
Malçova topragından.

(Dobruca-Romanya)

840

Sandık sandık üstüne,
Pindim sandık üstüne,
Eğme yârim fesini,
Kara kaşın üstüne.

(Dobruca-Romanya)

841

Sandıklı'nın kızları,
Sızılıdır dizleri,
Aldanmayın bekârlar
Boduradır yüzleri.

(Sorgun)

842

Sandık üstünde sandık,
Kitlemeden usandık,
Şükür olsun Allah'a
Eşref yerden kız aldık.

(Kilis)

843

Sarardım kamış oldum,
Eridim gümüş oldum,
Ben bu aşka düşeli
Yuva tutmaz kuş oldum.

(Muş)

844

Sarayım,
Bülbül bekler sarayım;
Bir hâine dil verdim,
Yıktı gönül sarayım;
Bergüzârım istemem,
Seni bir yol sarayım.

(Milâs)

845

Sar belune belune,
Lahoriden guşağı;
Acep der misun e gez
Alsam habu uşaği.

(Çaykara)

846

Sarı kâğıt yazılmaz,
Deryâlarda gezilmez,
Gönül bir ibrişimdir
Düglenince çözülmez.

(Çorum)

847

Yarı pabuç zenane,
Bakın damdan inane,
Üç Kur'an beni vurson
Kararından dönene.

(Muş)

848

Sarı saçı örmeyler,
Yâri bana vermeyler;
Gel be yârım kaçalım,
Geceleyin görmeyler.

(Makedonya)

849

Sarısen seçemedim,
Gözelsin geçemedim;
Sen benden geçtin ama,
Ben senden geçemedim.

(Deveören-Bolu)

850

Sarısın seçemiyom,
Güzelsin geçemiyom;
Sen benden geçtin emme
Ben senden geçemiyom.

(Örencik Köyü-Ankara)

851

Sarı yazma bağlama,
Benim için ağlama;
Ben bir garip kişiyim
Bana gönül bağlama.

(Ilgın)

852

Sarigamış'ın yolları,
Eyri büyri gollari,
Mendil alim süpürim,
Balam gelen yolları.

(Aynalı Köyü-Kars)

853

Savıştıra,
Yel vura savıştıra,
Yusuf-Zeliha kimin,
Hak bizi kavıştıra.

(Urfa)

854

Savuk bir su olaydım,
Testilere dolaydım;
Kız Allah'ın seversen
Nişanlın ben olaydım.

(Bitlis)

855

Sebehtir ezana bah,
Kebrimi kazana bah;
Azrail'in suçu ne,
Deftere yazana bah.

(Urfa)

856

Seferberlik çıkdı,
Gelin dediler,
Üç günlük erzak
Alın dediler.

(Keşap-Giresun)

857

Seherde girdim bağa,
Gül sarılmış yaprağa;
Muradını almayan,
Nasıl girer toprağa.

(Urfa)

858

Semâyi,
Şimşek çakar gök görler
Hak titretir semâyı:
Hamid Reis bekleriz
Şimdi senden semâi.

(İstanbul)

859

Sen menim çün havasın,
Her derdime devasın
Dert kapıdan girende
Sen pecereden kovasın.

(Van)

860

Sındırgı ovasında,
Su durmaz kovasında,
Yârim aklıma gelir
Namazın duâsında.

(Balıkesir)

861

Sırt üstünde tencere,
Güneş ile kaynasın.
Bırakın sevdüğümi,
Benim ile oynasın.

(Borçka-Artvin)

862

Sinesine
Gül takmış sinesine,
Ne elim eline degmiş
Ne sinem sinesine.

(Diyarbakır)

863

Sinide biberim var;
Mahlede dilberim var,
Kaşınan göz konuşmuş
Benim ne günahım var.

(Ağrı)

864

Sinop'un tepeleri,
Kız salla küpeleri;
Bu türküyü çıkaran,
Sinop'un efeleri.

(Sinop)

865

Siyah üzüm yasta,
Çekirdeksiz pek hasta,
Göktaş kükürt kâr etmez
Kireç hepsinden usta.

(Manisa)

866

Sofiya'da süğüdüm.
Karamanlar'da büyüdüm;
Sevgilimi bulmak için,
Gece gündüz yürüdüm.

(Rodoplar-Bulgaristan)

867

Su ahar güldür güldür,
Mendilim dolu güldür,
Havada uçan kuşlar,
Efkârım yâra bildir.

(Harput)

868

Su akar ince ince,
Su çiledim pirince,
İnsan bir hoş oluyor,
Sevdiğini görünce.

(Dobruca-Romanya)

869

Su bağladım has bahçeye vişneye,
Herkes sevdiğinden ayrı düşmeye,
Seni benden beni senden ayıran
Ciğerine yağlı kurşun işleye.

(Zara-Sivas)

870

Suda balık yan gider,
Kâh eğlenir, kâh gider,
Sen orada ben burada
Yüreğimden kan gider.

(Çavlı Köyü, Savaştepe, Balıkesir)

871

Suda balık yan gider,
Yüreğimden kan gider,
Lokman hekim kâr etmez
Ecel geldi can gider.

(Çorum)

872

Suda bulgur ezerim,
Hem ezer hem süzerim,
Ben yârimin derdinden
Deli olmuş gezerim.

(Demirözü bucağı-Bayburt)

873

Su akar pişman pişman,
Güzellik başa duşman,
İstemem dul herifi,
Yüzü dost karnı duşman.

(Silifke)

874

Su gelır daşa deger
Kirpihler gaşa deger
Ele bi yar sevmişem
Yeddi gardaşa deger.

(Van)

875

Su gelir ben gelemem,
Daş duvarı delemem;
Vezirin oğlu gelse,
Ben sözümden dönemem.

(Rodoplar-Bulgaristan)

876

Su gelir daşa değer,
Kirpikler gaşa deger,
Etme gönül kötülük
Bir gün baş başa değer.

(Saskara Köyü-Ardahan)

877

Su gelir merdım merdım,
Su dîl benım derdım,
Sular mürekkep olsa
Yazılmaz benım derdım.

(Florina)

878

Su gelir merdim merdim
Su değil benim derdim
Sular mürekkep olsa
Yazılmaz benim derdim.

(Erzurum)

879

Su gelir mardim mardim,
Heş bitmez benim derdim,
Ağaşlar galem olsa
Yazılmaz benim derdim.

(Pelte Köyü-Elazığ)

880

Su koydum su tasına,
Gül koydum ortasına,
Beni yârdan ayıran
Varmasın haftasına.

(Ermenek-Konya)

881

Susadım su isterim,
Bana pınar gösterin;
Çeşme pınar yetişmez
Bana yâri gösterin.

(Ilgın)

882

Suya gidem beraber,
Yolla sahi bir haber;
Haberine inanmam,
Kendin de gel beraber.

(Doğu Rodop Bölgesi)
(Kırcaali, Cebel, Küçükveran)

883

Su sızıyor sızıyor,
Daşların arasından;
Eğil bir yol öpeyim,
Kaşların arasından.

(Çamlıdere, Ankara)

884

Süd işdim dilim yandı,
Köz düşdü kilim yandı,
Ben kilimde deyilim,
Bahcada gülüm yandı.

(Pelte Köyü-Elâzığ)

885

Südünü süz go,
Güvercini düz go,
Şu Sorkun'dan gız götüdük
Garnına duz go.

(Sorgun)

886

Süpürge teli,
İncedır beli;
Seversen beni,
Gelirsen beri.

(Makedonya)

887

Süpürgesi yoncadan,
Gayet beli inceden.
Seni ben sakınırım
Yerdeki karıncadan.

(Çorum)

888

Süpergesi yoncadan,
Beli gayet inceden;
Ben yârimi kıskandım
Yerdeki karıncadan.

(Sofya)

889

Sürme beni,
Çek göze sürme beni.
Kapida kul olmışam
Naçaram sürme beni.

(Urfa)

890

Şafaklar sözülende,
Al alme dökülende;
Yârımı çağırasız
Mezarım örtülende.

(Bitlis)

891

Şâir dolu ozan yok,
Altın destan yazan yok;
Gurbet elde ölürsem,
Cenâzemi kılan yok.

(Dobruca-Romanya)

892

Şahinliyim ezelden,
Gönül gitmez güzelden;
Bilseydim ayrılık var,
Sevmezdim ben ezelden.

(Tekirdağ)

893

Şemsiyemin ucunu,
Gar bürüdü bürüdü;
Baban müsdüman olsa,
Seni bağa verüdü.

(Bülbüllük-Bulanacak)

894
Şikâyetler güldendir,
Güle sor bülbüldendir;
Ne güldür ne de bülbül,
Derdimiz gönüldendir.

(Erzincan)

895
Şişmanoğlu Mehemmet,
Güzellere merakdur.
Onun canını tutan
Gırmızı bi yanakdur.

(Trabzon)

896
Şu bağlar bizim olsa,
Yaprağı üzüm olsa;
Yârin uykusu gelmiş,
Yastığı dizim olsa.

(Batı Trakya)

897
Şu câmi mermer gibi,
Sarıli çember gibi,
Gel sarılıp yatalım
Arzu'yla Kamber gibi.

(Florina)

898
Şu dağlar bizim olsa
Koruklar üzüm olsa,
Yâr gurbetten gelince
Geceler uzun olsa.

(Akdağmadeni)

899
Şu dağlar da ordu var,
Ordu gitmiş yurdu var,
Gözlerinden anladım,
Sende gönül derdi var.

(Kozan)

900

Şu dağlar kömürdendir,
Giden gün ömürdendir;
Felegin bir guşu var,
Çırnağı demirdendir.

(Şaşnahan Köyü, Malatya)

901

Şu dağlar mavuşturur,
Yel eser savuşturur,
Yusuf Zeliha gibi
Hak bizi kavuşturur.

(Zile)

902

Şu dağların mazısına,
Gün tutmuş yazısına;
Ne deyip te ağlayim,
Alnımın yazısına.

(Bolu)

903

Şu dağlar olmasaydı,
Lâlesi solmasaydı,
Ölüm Allah'ın emri
Ayrılık olmasaydı.

(Akhisar)

904

Şu dereler gün tutar,
İki gelin mum tutar;
Güzelleri sevdikçe
Çirkinneri kin tutar.

(Örencik Köyü-Ankara)

905

Şu derenin uzunu,
Kıramadım buzunu,
Aldım Türmen kızını
Çekemedim nazını.

(Malatya)

906

Şu giden alsa beni,
Al kürke sarsa beni;
Al kürkte merağım yok,
Davullan alsa beni.

(Rodoplar-Bulgaristan)

907

Şu Kurna dağ içinde,
Gülü bardak içinde;
Şu Kurna'dan kız alan
Yüreği yağ içinde.

(Çatalca)

908

Şumnu alçak içinde,
Suyu bardak içinde;
Şumnu'dan kız alalı
Canım cennet içinde.

(Şumnu-Bulgaristan)

909

Şu Sille'nin kızları,
Sürmelidir gözleri,
Yaradan bir yaratmış
Aydan beyaz yüzleri.

(Konya)

910

Şu taşı kaldırsınlar,
Yılanın öldürsünler;
Küçükten yâr sevemem,
Cennete göndersinler.

(Antakya)

911

Reise binip gidersin,
Kırcali'de inersin;
Kırcali'ye vardınan
Başka kızla gezersin.

(Rodoplar-Bulgaristan)

912

Tabakamda mis tütün,
Gönlümün aşkı bütün;
Eğer yârim gelmezse
Yıkılsın Bursa bütün.

(Bursa)

913

Tabakta urma misin,
Gegefte sırma misin;
Bun burda ah ederim,
Sen orda duyar misin

(Makedonya)

914

Taksi geliyor taksi,
Arkası parmak parmak;
Bey Köyü'nden kız almak
Cennetten gül koparmak.

(Beyköyü)

915

Tandır yaktım terledim,
Çıktım seyran eyledim;
Dediler yârın gelir,
Koçu kurban eyledim.

(Dobruca-Romanya)

916

Tarif edeyim size
Hanirmak yeylâsini
Virane gara duman,
Bozar fiyakasini.

(Çaykara)

917

Tarladadır ürüni,
Bulamadım yerini;
Ramazan bayrami geldi,
Bu gün arife güni.

(Rodoplar-Bulgaristan)

918

Tası yok tası yok,
Ne viran çeşme imiş
Su içecek tası yok.
Yıkıldı garip gönlüm
Yapacak ustası yok.
Şu vefâsız dünyanın
Ucu var ortası yok.

(İstanbul)

919

Tavada su ılıttım
Gölgede gül kuruttum
Dediler yârin geliy
Evi barkı unuttum

(Erzincan)

920

Tebriz menem Hog menem,
Didârına doymanem;
Nitekim can tendedir,
Seni elden koymanem.

(Iğdır)

921

Tekke'de yatan gaziler,
Yunan geldi içım sızlar,
Osmanli'nın uşakları
Kol gezer palikaryalar.

(Florina)

922

Tepede otur oğlan,
Şapkası götür oğlan,
Sinemaya gidersen
Gel beni götür oğlan.

(Cevizli Köyü-Çorum)

923

Tepsi tepsi şekerler,
İçine gül ekerler;
İstediğime vermezler,
Günahımi çekerler.
Oy üzüm, üzüm; be kara gözlüm oy

(Makedonya)

924

Tesbehim yanar döner,
Yârımın adı Ömer,
Ömer meni almaazazsa
Üreyim ona yanar.

(Ayıyurt Köyü-Sivas)

925

Tiren gelir karadan,
Dağlar kalksın aradan;
Bu hasretlik çekilmez,
Kavuştursun Yaradan.

(Rodoplar-Bulgaristan)

926

Tohat bir dağ içinde,
Gülü bardağ içinde;
Tohat'tañ yâr sevenin
Yüreği yağ içinde.

(Tokat)

927

Tohat'ta aldım bahır
Yârin gözlerin çahır;
O çahır gözlerine
Gurban olsun bu fahır.

(Tokat)

928

Tokat'ta var mermer taş,
Dilim söyler gözüm yaş,
Benim yârim üstüne
Ne ay doğsun ne güneş.

(Tokat)

929

Tortum'un yohuşları,
Durmaz öter guşları,
Ben bu derde yanmazdım
Yahdı yârın gaşları.

(Tortum).

930

Tozçalı pınarları,
Soğuk suyla dolmuştur;
Ne mektup var, ne selâm,
Yâre bir hâl olmuştur.

(Rodoplar-Bulgaristan)

931

Tuna boyu düz gider,
Fayton dolu kız gider;
Fayton yolu şaşırmış
İnşallah bize gider.

(Sofya)

932

Tuttu gene yas beni,
Yular oldum kas beni;
Ben ölmeye râzıyım
Zülfüne gel as beni.

(Tunceli)

933

Tüfeğim dolu saçma,
Gel yârim benden kaçma,
Yedi yerde yaram var
Bir yara da sen açma.

(Bandırma)

934

Tütüncü çardakları,
Doldurun bardakları,
Yârim tütün kıra kıra
İncelmiş parmakları.

(Sındırgı)

935
Ufacık kiraz dalı,
Altında yeşil halı,
İki yâri kavuştur.
Yâ Muhammed yâ Ali.
(İstanbul)

936
Ufak iğne nesine,
Mâlilem cilvesine,
Murâdım Allah verdi
Darısı cümlesine.
(Erzurum)

937
Urfalıyam tahtım yoh,
Kız atım var rahtım yoh;
Yar göksüne gül düzmüş,
Bi gül keder mehtim yoh.
(Urfa)

938
Urfa'nın yolı burma,
Boşa kurıntı kurma;
Gözleri ev yıhandır,
Dili bal sözi hurma.
(Urfa)

939
Uzadım kamış oldum,
Damladım gümüş oldum,
Bu sevdaya düşeli,
Yuva yapmaz kuş oldum.
(Turgutlu)

940
Uzaktan seçilmeor,
Güzeldir geçilmeor;
Gönim (gönlüm) olmiş ibrişim,
Dolanmış açılmayor.
(Gagauz mânisi)

941

Uzdurdum gayiğumi,
Rizeli'yim Rizeli.
Benum tabietumdur,
Pek severum güzeli.

(Trabzon)

942

Üsküb'in kavaklari,
Sallanır yaprakları;
Kız oturmiş gergefde
Allanır yanaklari.

(İştip)

943

Üzügüm vardır menim,
Barmaga dardır menim;
Sana ne yapacağam,
Sevdüğüm vardır menim.

(Van)

944

Üzüm kara,
Bağ yeşil üzüm kara;
Çıktım Hak divânına,
Elim boş üzüm kara.

(Urfa)

945

Üzüm koydum sepede,
Yâr oturu tepede;
Yâra bir mektüp atsam,
Yayılır memlekete.

(Rodoplar-Bulgaristan)

946

Üzüm koydum sepete,
Yâr oturmuş tepede
İstanbul'dan kız aldım,
Şân olsun memlekete.

(İstanbul)

947

Vay İstanbul İstanbul,
Gördüm konaklarını,
Öpme ile kanamam,
Yesem yanaklarını.

(Rize)

948

Vur hançeri kalbime,
Kalbım kana bulansen;
Fazla derine inme,
Çünki orda sen varsın.

(Van)

949

Yamaçtaki yeşillik,
Ekin mi ki sel mi ki;
Acep yârin sevdiği,
Benden de güzel mi ki.

(Karamürsel)

950

Yanağından aşaya,
Ziliflerun taşayi,.
Bu ne gada (kadar) güzelluk,
Benum aklum şaşayi.

(Trabzon)

951

Yağmur yağar yerlere,
Ben düşmüşüm dillere,
Kim ne derse ko desin
Seni vermem ellere.

(İstanbul)

952

Yandı canım vay,
Tutuştu yandı kanım;
Desem el kınar beni,
Demesem yandı canım.

(Muş)

953

Yandım kaşı karadan,
Dağlar kalksın aradan,
Kavuşmaya çâre yok
Kavuştursun Yaradan.

Akdagmadeni)

954

Yapraklar arasenda,
Ayvalar şişman olur;
Bıyık Ali kızlarını
Almayan pişman olur.

(Tekirdağ)

955

Yara benden,
Oh senden yara benden;
Yolçı yolıga kurban,
Selâmet et yara benden.

(Urfa)

956

Yara benden,
Ok senden yara benden,
Ne senden ok tükenir,
Ne acı yara benden.

(Diyarbakır)

957

Yara sızlar,
Ok değmiş yara sızlar,
Yaralının derdinden,
Ne bilsin yarasızlar.

(Diyarbakır)

958

Yarım alma,
Kızarmış yarım alma;
Ezrail kölen olum,
Canım al yarım alma.

(Diyarbakır)

959

Yarı yolda,
Kim gördi yârı yolda.
Yâr getti menzil aldı,
Ben kaldım yarı yolda.

(Urfa)

960

Yârimin adı Ahmet,
Setiresi emânet;
Emânetse emânet,
Yine gönlümde Ahmet.

(Tekirdağ)

961

Yârimin adı Sali (Sâlih),
Kavaktan kırdım dali,
O yâr beni almazsa
Neyleyeyim mali.

(Cuma)

962

Yaseminim yatıgdır,
Yar gaşların çatıgdır;
Seveceysan sev beni,
Benim göynüm sadıgdır.

(Kıbrıs)

963

Yaza ne galdı,
Getti gış yaza ne galdı,
Divit gelemin ne suçu var
Mürvet yazana galdı.

(Koyundere Köyü-Ahıska)

964

Yazan aglar,
Mektubum yazan aglar;
Ben kurbette ölirsem
Mezarım kazan ağlar.

(Urfa)

965

Yemenim dalda kaldı,
Gözlerim yolda kaldı,
Gözünü sevdiğim yâr
Bilmem nerede kaldı.

(İstanbul)

966

Yemenim yeşili,
Ben kaybettim eşimi,
Yemenim sende kalsın
Sil gözünün yaşını.

(İstanbul)

967

Yeni çikayi yeni,
Habu Mayis aylari;
Çikacağuk yeylaya,
Topliyalum çaylari.

(Of)

968

Yeşil çimen pörsüme,
Yağma yağmur üstüme;
Sen sözüne sâdık ol
Gül koklamam üstüne.

(İstanbul)

969

Yeşil mumu yandırdım,
Pencereye kondurdam,
İl oğlu neyim idi
Gül benzimi soldurdum.

(Konya)

970

Yeşil sandık açarım,
İçine gül saçarım,
İste be çocuk iste
Vermezlerse kaçarım.

(Batı Trakya)

971

Yerde yanım,
Çürüdü yerde yanım;
Kerem yandı kül oldı,
Korharam ben de yanım.

(Urfa)

972

Yeşil sandık açarım,
İçine gül saçarım,
İste be çöcük iste
Vermezlerse kaçarım.

(Batı Trakya)

973

Yeşil yaprak aresinde,
Kırmızı gül koncesi;
Nerelerde meskân tutmiş
Göynümün eylencesi.

(Kriçim-Bulgaristan)

974

Yeylânun çumeninde,
Oturdum serinledum;
Geldi geçti sevduğum
Az kalsun delilendum.

(Çaykara)

975

Yayla çümenlerine
Yağmur yağar islanur;
Mavi çiçeklerine
Nazli yarum yaslanur.

(Çaykara)

976

Yılan ahdı gazele,
Gönül düştü gazele;
Vallahi kan ederim,
Yarim ile gezene.

(Örencik Köyü Ankara)

977

Yılan ahdı gamişe,
Su neynesin yanmışa;
Allah yardım eylesin
Yarından ayrılmışa.

(Evlek Köyü-Gaziantep)

978

Yılane bak yılane,
Yılan yerde dolane,
Beni yârdan edene,
Torba takıp dilene.

(Muş)

979

Yıldızlar iki sıra,
Yârim gitti Mısır'a,
Hak bana kanat versin
Gideyim ardı sıra.

(İstanbul)

980

Yigidin zatı lâzım,
Demirden katı lâzım;
Her yiğit yiğit olsa
Beş on ispâtı lâzım.

(Tunceli)

981

Yitıdum tapakami,
Ben oni arayirum,
Aşma tedi kapiyi
Başumi tarayirum.

(Akçaabat)

982

Yoğurt koydum dolaba,
Bu gün başım kalaba,
Yârim küstü gidiyor
Yıkılası Haleb'e.

(Mut)

983

Yol kinarında incili tevek,
Herkesin sevdüğü yanında gerek;
Kimi sevdüğünü arar bulamaz,
Kimi bulur muradına eremez.

(Pelte Köyü, Elazığ)

984

Yol üstünde çift bayam,
Çıkam dalını soyam;
Hangi yoldan gelirsin,
O yola bekçi koyam.

(Tunceli)

985

Yüri mektubum yüri,
Haberini al da gel.
Bir ikan iki olduk,
Uç olduk mi? Sor da gel

(Trabzon)

986

Yüzdürdüm kayigımi,
Rizeli'yim Rize'li,
Adam cebinde besler
Senin gibi güzeli.

(Rize)

987

Yüzügümde möhür var,
Yüreğümde kahir var;
Yârim getti gedeli,
İçerümde zehir var.

(Yusufeli-Artvin)

988

Yüzük yüzük yüz olsun,
Yüzük koyan kız olsun,
Yüzük koyan kızların,
Hâceti kakul olsun

(Kastamonu)

989

Zeytin yaprağın dökmez,
Muhabbet candan gitmez,
Gözlerim seni gördü
Başkasına hayretmez.

(Ereğli)

990

Zülfün bölük bölüktür,
Gerdanı gölgeliktir;
Şahin yuvası gibi,
Bagrım delik deliktir.

(Havran-Edremit)

991

Zülfün kısa yüz örtmez,
Sevdâ serimden gitmez;
Bu gözler seni gördü,
Gayrısına meyl etmez.

(Kula-Manisa)

992

Zülfün ucu yılandır,
At boynuma dolandır;
Sever isen candan sev,
Dilindeki yalandır.

(Gökkaya Köyü-Turgutlu)

993

Zülfünü eğdiren yâr,
Gerdana değdiren yâr,
Mevtime sebep sensin
Ecelsiz öldüren yar.

(Başhoroz Köyü-Kayseri)

994

Zümbül lâle biçilmez,
Soğuk sular içilmez;
Her şeyden vazgeçilir,
Nazlı yârdan geçilmez.

(Rodoplar-Bulgaristan)

KARŞILIKLI SÖYLENEN MÂNİLER

995

–Âdile'm sen nâçarsın,
İnci, mercan saçarsın;
Dünya Deniz olunca,
Gülüm nere kaçarsın?

–Ağam derim nâçârım
İnci, mercan saçarım;
Dünya deniz olunca,
Ben kuş olup uçarım.

–Âdîle'm sen nâçarsın,
Lâ'l ü gevher saçarsın;
Ben bir şâhin olunca,
Yavrum nere kaçarsın?

–Ağam derim nâçarım,
Lâ'l ü gevher saçarım;
Sen bir şahin olunca,
Ben yerlere kaçarım.

–Âdile'm sen nâçarsın,
Lâ'l ü gevher saçarsın;
Ben Azrail olunca,
Kuzum nere kaçarsın?

–Ağam derim nâçarım,
Lâ'l ü gevher saçarım;
Sen Azrail olunca,
Ben cennete kaçarım.

MÂNİ BİÇİMİNİ KAZANAN ATMA TÜRKÜLER:

996

İnce Ali ve Mustafa

İnce Ali — Adum Ali'dur Ali,
İnce giderum ince.

Mustafa — Remezana doğmişim
Yirmi yedinci gece.

İnce Ali — Ne tatli yemek olur,
Suti katince prince.

Mustafa — Derler Sırat köprisi,
Kıldan incedir ince.

İnce Ali — Ne suval verecesun,
O Sırat'ı geçince.

(Rize-Süleyman Kazmaz)

997

Yeni zengin — Bilur misun sen beni,
Kim ogli derler bana?

Eski zengin — Seni eyi tanimam,
Fitre verdum bubana.

(Çaykara)

998

Erkek — Köşe bucak avundum,
Ne yanasun ne yana;
Anan her şeye râzi,
Duyur oni bubana.

Kız — Yaylanun çumenine,
Yazi yazarum yazi;
Gelme uşak payuma,
Bubam olmayu râzi.

(Çaykara)

BEKÇİ DESTANI

(Paşa Faslı)

Bak bekçinin iz'ânına
Açlık geçmiş tâ cânına
Paça yaptırmaya varmış
Paçacı dükkânına

Sahanın eline alır
Kazanın dibine varır
Bir iyice yapsın deyü
Paçacıya pek yalvarır

Paçacı kazanı açar
Bekçi de yanına geçer
Kazan içine bakarken
Başından sarığı düşer

Sarığı gider bir yana
Bak bekçinin seyrânına
Sarığı alayım derken
Düşer paça kazanına

Bekçi bir yol dalar çıkar
Paçacı ateşi yakar
Bekçi başlarken feryâda
Paçacı da döner bakar

Bekçiyi kazanda görür
Başına bir kepçe vurur
Der ki: Ne ararsın onda
Sahanın taşrada durur

Kazan fukur fukur kaynar
Bekçinin el'ayağı yanar
Bekçi hop hop hop sıçrar
Paçacı sanır ki oynar

Bekçi o haldeyken yine
Paça doldurur koynuna
Paçacı der ki: Taşre çık
Bak eylediğin oyuna

Çıkardılar bunu hele
Paçacılar güle güle
Pişmeye az kalmış bekçi
Birazcık kızarmış bile

Paçacı kazanı döker
Vâfir garip zarar çeker
Bir sille vurur bekçiye
Bekçi düşer teker meker

Bekçiniz kaçar gülerek
Sizlere geldim bilerek
Ağam efendim sultânım
Bekçinize bahşiş gerek

RAMAZAN DAVULCULARI
VE
DAVULCU MÂNİLERİ

M. Şakir Ülkütaşır

Bundan yarım asır evveline gelinceye kadar İstanbul'un ayrı bir tip teşkil eden "Mahalle Bekçileri" vardı. Bunlar çoğunlukla Doğu illerimiz halkından olup, ya bir câmi, yahut bir mescidin yanındaki meşrûta binanın (vakıf bir evin alt katında, yahut da mahallenin bir köşesinde dar ve basık tavanlı bir odacığın içinde kût-u lâyemût (ölmeyecek kadar) yaşar, geçinir giderlerdi. Her mahallenin gedikli bir bekçisi olurdu. Bekçilik iyi ahlâk sahibi olmak şartıyle evlâda, bekçi babanın akrabasına, yahut da yakın bir hemşehrisine intikal ederdi.

Ekseriya iri yapılı, gür sakallı, ağbâni sarıklı, kısa meşin kürklü veya topukları döğen uzun gocuklu, yün kuşak ve poturlu bir tip ve kılıkta olan bu mahalle bekçileri, geceleri ellerinde —alt ucu kalın bir demir kakmalı— o meşhur kalın sopalarıyla kaldırım taşlarına vura vura sokakları gezerlerdi. Bu bekçiler, mahallenin akla gelen her çeşit idarî ve inzibâtî işlerinde İmamın, İhtiyar Heyetinin birer el ulağı mesâbesinde idiler.

İşte Ramazanın girmesiyle bu emektar ve sevimli Bekçi Babalar, kışın gocuklu, yazın çepkenli, birer "Ramazan Davulcusu" olur; gümbür-gümbür çaldıkları davullarıyla halkı her gece *Sahura* kaldırırlardı. Ayın (yâni Ramazanın) on beşiyle beraber de, yine geceleri, mahallenin —kapı kapı— bütün evlerini dolaşarak mâniler söyler, bahşiş toplarlardı.

Bu bekçi babalar, Şeyhülislâm Kapısında (Bâb-ı Meşiyhat'te), İstanbul Kadısı huzurunda "Ramazanın hilâlinin rü'yet ve isbâtı", yâni yeni ayın görülüp isbatlanması üzerine, ekseriya Selimiye, Tophane, Bayazıt ve Kandilli'den atılan toplardan yahut hususî vâsıtalarla yapılan tebligattan sonra hemen davullarını sırtlar ve bunu çala-çala mahallenin sokaklarını dolaşır; halka Ramazanın girdiğini ilân ederlerdi.

Daha ilk geceden çalınmaya başlayan Ramazan davullarının İstanbul âfâkına akseden o muttarid, aynı tempodaki güm-gümleri, halkın sanki dile gelen neş'e ve şetâretinin bir ifâdesi olurdu. Herkeste çehreler mütebebessim, dudaklar niyazkârdı. Böylece birbirlerinin mübarek Ramazanını kutlarlardı.

Bazan Ramazanın bu ilk gecesinde mahallenin birkaç delikanlısı bir araya gelerek Bekçi Bababnın davulunu alır; ellerinde fenerler mahalleyi dolaşır ve:

"Ramazan geldi dayandı
Câmiler nura boyandı
Top atıldı kandil yandı
Cümle âlem buna inandı".

gibi bir takım mâniler söylerlerdi. Bu ilk dolaşmalar, ekseriye mânevî bir neş'enin de ifâdesi olurdu.

Ramazan davulcuları o sevimli bekçi babalar, yukarda da işaret edildiği gibi, umûmiyetle Ramazanın on beşinden sonra sırtlarında davul, mahalleleri dolaşmağa başlarlardı. Bu, eskiden beri süre gelen bir usûl ve âdettir. Davulcular, ekseriyetle o mahallenin bekçisinden olurdu. Bunların yanında fener tutan ve mâni söyleyen biri bulunurdu. Davulcu, bir kapı önüne geldiği zaman, davulunu "güm... güm-güm de güm-güm..." temposiyle, gümbürdetir; mânici de ilk şu mâniyi söylerdi:

"Besmeleyle çıktım yola
Selâm verdim sağa sola
A benim şevketli efendim*
Ramazan-ı şerifin mubârek ola".

Arkasından:

"İze geldim, ize geldim (yahut: geze geldim)
İnci mercan dize geldim
A benim şevketli beyim
Arzuladım size geldim..."

der, bunu müteakip de *sıra mâ
nileri* söylemeye geçerdi. Bunlar:

"Yeni câmi direk ister
Söylemeye yürek ister
Benim karnım toktur ama
Arkadaşım börek ister..."

"Davulumun ipi kaytan
Sırtımda kalmadı mintan
Ver efendim bahşişimi
Alayım sırtıma mintan..."

* İsmini biliyorsa söylerlerdi.

"Ne uyursun ne uyursun
Bu uykudan ne bulursun
Al abdesti kıl namazı
Cennet-i âlâyı bulursun"

"İşte geldim kapınıza
Selâm verdim topunuza
Selâmımı almazsanız
Daha gelmem kapınıza".

"Ramazanın iptidası
Kuruldu Cennet binası
Bu ayda oruç tutanın
Kabul olur her duası".

gibi mâniler olurdu. Şayet bahşişin verilmesi gecikirse o zaman:

"Şekerim var ezilecek
Tülbentlerden süzülecek
Daha çok söylerdim ama
Çok yerim var gezilecek..."

"Sürme camlar açılıyor
Çil paralar saçılıyor
Efendimin gönlü oldu
Kesenin ağzı açılıyor..."

"Kapına geldim koşa koşa
Parmağım vurdu taşa
Senin adın Mehmet Paşa
Bahşişi ver binler yaşa..."

"Halayıklar halayıklar
Ocak başında sayıklar
Davulun sesini duyunca
Pirincin taşını ayıklar..."

Evden bahşiş alınınca, bu defa da:

"Bahşişim aldım bergüzâr
Almışım eylemem inkâr
Veren eller dert görmesin
Hak bereket versin settâr..."

yahut:

"Evimizin önü üzüm
Taneleri dizim dizim
Beyefendi iki gözüm
Bahşişine yoktur sözüm..."

gibi bir mâni ile teşekkür ifade olunurdu.

Ramazan gecelerinde davul çalmanın, mâni söylemenin birçok meraklıları, heveskârları vardı. Bunların ekserisini mahallenin güzel sesli delikanlıları teşkil ederdi. Bu meraklılar (nitekim bu satırların yazarı da o meraklılar arasında idi) bekçi babanın davulunu omuzlalayıp, hem davul çalar; hem de üsûl ve edâsına göre çeşitli mâniler söyleyerek kapı kapı dolaşırlardı. Davulcu mânileri umumiyetle "sabâ" ve "dügâh" makamları üzerinde söylenilirdi.

Eski devrin ramazanlarında bir de "Helesacılar" vardı. Bunlar, bir tanesinin boynunda ufak bir davul, bir diğerinin elinde cam veya muşamba bir fener olmak üzere, üç beş çocuktan mürekkepti. Helesacı'lar da, aynı şekilde mahalleleri dolaşır, her evin önünde durarak mâni söylerler; fakat her mâninin sonunda: "Helesâ, yelesâ" diye bağırışırlardı. Bu dolaşmaya da "Helesâ'ya çıkma" denirdi. Bâzı iştikakçılara göre "Helesâ, yelesâ" tekerlemesinin aslı "Hel'ese, yel'ese" imiş!

Anadolu'nun bilhassa kıyı şehir ve kasabalarında "Helesâ'ya çıkma" âdeti vardır. Fakat buradaki Helesacı'lar umumiyetle delikanlı kayıkçılar olur ve bunları da bir sürü çocuk tâkip ederdi. Helesacı'lar tahtadan yaptıkları büyücek, ışıkla ve tam donatımlı (armalı) bir kayığı, keşik (nöbet) ile, omuzlarında taşıyarak dolaşır ve her evin önüne geldikleri zaman (hep bir ağızdan):

"Bir gemim var altın direkli
Tayfası aslan yürekli
Helesâ, yelesâ, heya mola yuusâ".

diye bağırışarak kayıkçı mânileri söylerler ve para toplarlardı.

Bugün artık ne o (Ramazan Davulcuları), ne de o çeşit (Ramazan Mânicileri) kaldı. Şimdi bunun ortada-tâbir câzise-pek kötü, yalan-yanlış bir taklitçiliği yaşıyor, yahut yaşatılıyor.

(NOT: İstanbul'da doğan ve bugün 77 yaşında bulunan Mehmet Şâkir Ülkütaşır, 60 yıl önce Üsküdar'da Atik Vâlide ile Çinili Câmi semtlerinin ün yapmış güzel sesli mânicilerindendi).

Türk Kültürü Sayı 123, Ocak 1973

BİBLİYOGRAFYA

1- Abuşka Lûgati veya Çağatay Sözlüğü. 1970, Çeviren: Besim Atalay
2- **İsmail Hakkı Acar**, *Zara Folkloru*. 1975.
3- **Lûtfullah Sâmi Akalın**, *Türk Manilerinden Seçmeler* I. 1972.
4- **Mustafa Alan**, Emir Seyit Köyü (Tokat) *Folklor ve Etnografyası*. 1980. (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji Bölümü tezi, basılmamış.)
5- **Nureddin Albayrak**, *Folklorumuz ve Erzincan*. 1983
6- **Cengiz Alper**, *Çeşitli Yönleriyle Van*. 1974.
7- **Reşid Rahmeti Arat**, *Eski Türk Şiiri*. 1965.
8- **Reşid Rahmeti Arat**, *Kutadgu Bilig* I. 1947; II. 1959.
9- **Erman Artun**, *Tekirdağ Folklor Araştırması*. 1978.
10- **N. Balaşoğlu**, *Karadeniz Destan ve Deyişleri*. (I. Kitap-Rize ve Civarı) 1946.
11- **Mehmet Baran**, *Başhoroz Köyü Folkloru ve Etnografyası*. 1979 (Hac. Üniversitesi Türkoloji tezi, basılmamış)
12- **Mehmet Halit Bayrı**, *İstanbul Folkloru*, 1972
13- **Pertev Naili Boratav**, *Mâni*, *İslâm Ansiklopedisi*, c. VII, 1957.
14- **Emil Boef** (bakınız: Süleymanova
15- **Ahmet Caferoğlu** (Prof. Dr.) *Doğu İllerimiz Ağızlarından Toplamalar*. 1942 (Kars, Erzurum, Çoruh vilâyetleri ağızları)
16- **Ahmet Caferoğlu**, *Sivas ve Tokat illeri Ağızlarından Toplamalar*. 1944.
17- **Ahmet Caferoğlu**, *Güney Doğu İllerimiz Ağızlarından Toplamalar*. 1945.
18- **Ahmet Caferoğlu**, *Eski Uygur Sözlüğü*. 1968
19- **Fehim Çaylı**, *Ilgın Folkloru*. 1945.
20- **Evliya Çelebi**, *Seyâhatnâme*. c. III, 1314/1898
21- **Amil Çelebioğlu**, *Ramazannâme*. (1001 Temel, Tercüman)
22- **Muhtar Yahya Dağlıoğlu**, *İstanbul Mahalle Bekçilerinin Destan ve Mâni Katarları*. 1948

23- **Abdürrahim Dede,** *Batı Trakya Türk Folkloru.* 1978

24- **Sait Demirel,** *Bütün Yönleriyle Uluborlu.* 1968

25- **Hikmet Dizdaroğlu,** *Halk Şiirinde Türler.* 1969.

26- Dergiler ve Yıllıklar: Halkevleri dergileri, Halk Bilgisi, Türk Folklor Araştırmaları, Erciyes, Sivas Folkloru. Vilayet Yıllıkları Koleksiyonları

27- **Murat Durmuş,** Bülbül Köyü (Bulancak-Giresun) *Folkloru ve Etnografyası.* 1978. (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji tezi, basılmamış)

28- **Şükrü Elçin,** *Florina Mânileri.* (Ayşe Elçin'den)

29- **Muharrem Ergin,** *Dede Korkurt Kitabı,* c. II, 1963.

30- **M. Emin Erkin,** *Urfa'dan Derlenmiş Hoyratlar, Mâniler.* 1981.

31- **Eşref Ertekin,** *Çorum'da Derlenen Mâniler.* 1971

32- *Ettuhfet-üz Zekiyye Fil-Lûgat-it Türkiye.* 1945. Çeviren: Besim Atalay

33- **M. Hasan Göksu,** *Mânilerimiz.* 1970

34- **Abdülbaki Gölpınarlı,** *Alevi-Bektaşi Nefesleri.* 1963

35- **Turgut Günay,** *Rize ili Ağızları.* 1972 (Doktora tezi, basılmamış. Atatürk Üniversitesi Türkoloji Bölümü)

36- **Nermin Gürsoy,** Geriş (Antalya) *Köyü Folkloru ve Etnografyası.* 1979 (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji Bölümü tezi, basılmamış)

37- **Yusuf Has Hacib,** *Kutadgu Bilig.* Reşid Rahmeti Arat tercümesi.

38- **Hüseyin Kâzım Kadri,** *Büyük Türk Lûgati.* C. IV. 1945.

39- **Osman Karakaş,** Tavşanlı (Kütahya) *Folkloru.* 1973 (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji Bölümü tezi, basılmamış)

40- **Mahmud Kaşgarlı,** *Divânü Lûgat-it Türk.* Besim Atalay tercümesi: C. I, 1939, c. II, 1940. C. III, 1941.

41- **Celâl Kayaoğlu,** *Bitlis'i Tanıyalım.* 1967.

42- **Osman Cemal Kaygılı,** *İstanbul'da Semâi Kahveleri ve Meydan Şâirleri.* 1937

43- **Süleyman Kazmaz,** *Rize Halk Şâirleri.* 1976.

44- **A. Bülent Kınık,** Bâdemler Köyü (Urla) *Folkloru ve Etnografyası.* 1976 (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji tezi, basılmamış.)

45- **Fuad Köprülü,** Türk Edebiyatında İlk Mutavasavvıflar.

46- **Fuad Köprülü,** Türk Dili ve Edebiyatı Hakkında Araştırmalar. 1934.

47- **Fatih Güngör Kısaparmak**, *Dil Folkloru Açısından Harput Ağzı.* 1982
48- **İgnatz Kunoş**, *Halk Edebiyatı Örnekleri:* Mâniler. 1339 /1923.
49- **Kemal Edip Kürkçüoğlu**, Urfa Ağzı. 1945
49- **Atanas Manof**, Gagauzlar. 1939. Tercüme eden: Türker Acaroğlu.
50- **Rıza Mollof**, *Bulgaristan Türklerinin Halk Şiiri.* 1958
51- **Salâhaddin Olcay**, *Doğu Trakya* Yerli Ağzı 1966
52- **Salih Özden**, Kızfındık Köyleri (İnönü-Eskişehir) *Folkloru ve Etnografyası.* 1980. (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji tezi, basılmamış)
53- **Ayten Özkan**, Tırazlar (Sarıgöl-Manisa) *Köyü Folkloru ve Etnografyası.* 1980
54- **Ali Öztürk**, Şahan Köyü (Banaz-Uşak) *Folkloru ve Etnografyası.* 1984. Hacettepe Üniversitesi Türkoloji tezi (basılmamış)
55- **Ahmet Rasim**, *Muharrir Bu ya.* 1926
56- **Şemseddin Sâmi**, *Kamus-i Türki.* 1317
57- **Salih San**, *Dün ve Bugün Muş.* 1947.
58- **Ömer Lütfü Saral**, *Of Mânileri.* 1973 (Atatürk Üniversitesi Türkoloji tezi, basılmamış)
59- **Hasan Sözer**, Karahöyük Köyü (Acıpayam-Denizli) *Folkloru ve Etnografyası.* 1984. (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji tezi, basılmamış)
60- **Pertev Sungur**, *Diyarbakır Halkiyatından Mâni*, Maya, Hoyrat ve Atasözleri. 1935
61- **Hayriye Süleymanova, Emil Boyef**, *Rodop Mânileri.* 1965
62- **Armağan Şanal**, Beyköyü (Düzce-Bolu) *Folkloru ve Etnografyası.* 1977 (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji tezi, basılmamış)
63- **Süreyya Şehidoğlu**, *Erzurum Mânileri.* 1965.
64- **Süleyman Efendi**, *Şeyh, Lügat-i Çağatay ve Türki-i Osmânî.* 1298
65- **Ata Terzibaşı**, *Kerkük Hoyratları ve Manileri.* III. baskı, 1975
66- **Ayşe Tosun**, Kadıdondurma Köyü (Meriç-Edirne) *Folkloru ve Etnografyası.* 1982. (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji tezi, basılmamış)
67- **Mehmet Tuğrul**, *Mahmud Gazi Köyünde Halk Edebiyatı.* 1969
68- **Mevlüt Tunç**, *Sorgun Köyü Folkloru ve Etnografyası.* 1977. (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji Bölümü tezi, basılmamış)

69 - **Sait Uğur,** *İçel Folkloru.* 1947

70- **M. Şakir Ülkütaşır,** *Ramazan Davulcuları ve Davulcu Mânileri,* Türk Kültürü, sayı 123, Ocak 1973

71- **Talât Mümtaz Yaman,** *Kastamonu'dan toplanmış Mâniler.* 1936.

72- **Bilâl Aziz Yanıkoğlu,** *Trabzon ve Havâlisinde Toplanmış Folklor Malzemesi.* 1943

73- **Fuat Yavuz,** Sarıoğlan (Kayseri) *Folkloru ve Etnografyası.* 1985. (Hacettepe Üniversitesi Türkoloji Bölümü tezi, basılmamış)

74- **Ahmed Yesevi,** *Divân-ı Hikmet,* 1299

75- **Altay Yiğit,** *Çaykara Folkloru.* 1981

76- **Oğuz M. Yorgancıoğlu,** *Kıbrıs Türk Folkloru.* 1971.

Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü'nün

YAYINLARINDAN MEVCUT OLANLAR

KİTAPLAR-1

Yayın No **SERİ — A**

36. *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi*, (14–19 Nisan 1969) Türk Heyeti Tebliğleri. Ankara 1971, Ayyıldız Matbaası A.Ş. ×× + 368 s. + indeks, 19 pafta, 1000 TL.

47. Prof. Dr. Reşit Rahmeti ARAT, *Kutadgu–Bilig İndeksi*. İstanbul 1977, 565 s., 5000 TL.

48. Doç. Dr. Şükrü ELÇİN, *Anadolu Köy Orta Oyunları* (*Köy Tiyatrosu*), 2. basılış Ankara 1977, Ayyıldız Matbaası A.Ş., III s., 1000 TL.)

59. Prof. Dr. Şükrü ELÇİN, *Şiirle Selâm* 2. basılış, Ankara 1986, Ankara Üniversitesi Basımevi, 205, s., 1000 TL.

62. Dr. Yusuf DURUL, *Türk Kilim Motifleri*, Ankara 1987., Ankara Üniversitesi Basımevi, 104, s., 2000 TL.

64. Müstecib ÜLKÜSAL, *Dobruca ve Türkler*, 2. basılış Ankara, 1987. Ankara Üniversitesi Basımevi, 270 s., I harita 4000 TL.

65. Prof. Dr. Reşit Rahmeti ARAT, *Makaleler*, Ankara 1987, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1056 s., 10.000 TL.

66. Prof. Dr. Reşit Rahmeti ARAT, *Doğu Türkçesi Metinleri*, Ankara 1987, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 87 s., 2000 TL.

69. *İlmi Hey'et, Ölümünün 50. Yılında Yusuf Akçura Sempozyumu*, Ankara 1987, Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Matbaası, 112 s., 800 TL.

70. Prof. Dr. Muharrem ERGİN, *Türkiye'nin Bugünkü Meseleleri*, ilâveli 4. basılış Ankara 1987, Ankara Üniversitesi Basımevi. 399 s., 6000 TL.

71. H. Fikret ALASYA, *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarihi*, Ankara 1987, Ankara Üniversitesi Basımevi, 217 s., I harita 2.000 TL.

72. Doç. Dr. Özkan İZGİ, *Uygurların Siyasi ve Kültürel Tarihi*, Ankara 1987, Ankara Üniversitesi Basımevi, 153. s., 2000 TL.

73. Prof. Dr. Mehmet AKALIN, *Tarihi Türk Şiveleri* 2. basılış. Ankara 1988. Ankara Üniversitesi Basımevi, 276, s., 4000 TL.

75. İlmî Hey'et, *Mehmet KAPLAN İçin*, Ankara 1987, Ankara Üniversitesi Basımevi, 264 s., 3500 TL.

76. Akdes Nimet KURAT, *Çaka Bey* 4. basılış Ankara 1987, Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Matbaası, 69 s. I harita 600 TL.

77. Doç. Dr. Mehmet SARAY *Türk Dünyasında Eğitim Reformu ve Gaspıralı İsmail Bey*, Ankara 1987, Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Matbaası, 146 s., 2000 TL.

78. Prof. Dr. Şükrü ELÇİN, *Akdeniz'de ve Cezayir'de Türk Halk Şairleri*, Ankara 1988 Sevinç Matbaası 279 s., 4800 TL.

79. İlm Hey'et, *Erol GÜNGÖR İçin*, Ankara 1988, Ankara Üniversitesi Basımevi, 208 s., 5300 TL.

80. Prof. Dr. Oktay ASLANAPA, *Mimar Sinan–Hayatı ve Eserleri*, Ankara 1988, Ankara Üniversitesi Basımevi 208 s., 7800 TL.

81. A. Battal TAYMAS, *Kazan Türkleri*, 2. basılış, Ankara 1988, Ankara Üniversitesi Basımevi, 240 s., I harita 4200 TL.

82. El-Câhiz (Çeviren: Ramazan Şeşen), *Hilâfet Ordusunun Menkıbeleri veTürklerin Faziletleri* Ankara,. Ankara Üniversitesi Basımevi 108s., 1300 TL.

83. Prof. Dr. Laszlo RASONYI, *Tarihte Türklük*, Ankara 1988, Ankara Üniversitesi Basımevi, VII + 418 ,s., 5400 TL.

84. Prof. Dr. Sırrı ERİNÇ – Prof. Dr. Talip YÜCEL *Ege Denizi–Türkiye ile Komşu Ege Adaları*. 2. basılış. Ankara 1988, Üniversitesi Basımevi 112 s., 3000 TL.

85. M. Murat HATİPOĞLU, *Yunanistan'daki gelişmelerin ışığında Türk Yunan ilişkilerinin* 101. *yılı* (1821–1922) Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi 180 s., 4500 TL.

88. Doç. Dr. Abdulhaluk ÇAY, *Türk Ergenekon Bayramı — Nevruz.* İlaveli 2. baskı. Ankara 1988, Sevinç Matbaası, 247 s., 5000 TL.

90. Doç. Dr. Abdulhaluk ÇAY — Yaşar KALAFAT, *Milli Mücadele'de Doğu Anadolu.* Baskıya hazırlanıyor.

92. Prof. Dr. Ercüment KURAN, *Avrupa'da Osmanlı İkâmet Elçiliklerinin Kuruluşu ve ilk Elçilerin Siyasi Faliyetleri.* 2. basılış. Ankara 1988 Ankara Üniversitesi Basımevi, 71. s. 1400 TL.

93. Doç. Dr. Abdülhalûk ÇAY, *Kıbrıs'ta Kanlı Noel* - 1963. Ankara 1989, Sevinç Matbaası 222 s., 6800 TL.

94. Ferhat TAMİR, *Barköl'den Kazak Türkçesi Metinleri.* Ankara 1989, Ankara Üniversitesi Basımevi, 170 s., 5300 TL.

95. Doç. Dr. Ahmet Yaşar OCAK, *Türk Folklorunda Kesik Baş.* Ankara 1989, Ankara Üniversitesi Basımevi, 130 s., 2300 TL.

96. Yrd. Doç. Dr. Abdülkerim ABDÜLKADİROĞLU - Yrd. Doç. Dr. Cemal KURNAZ, *Türk Kültürü Bibliyoğrafyası.* Ankara 1989, Ankara Üniversitesi Basımevi, 414 s., 7300 TL.

97. Prof. Dr. Şerif BAŞTAV, *Bizans İmparatorluğu Tarihi.* Ankara 1989, Ankara Üniversitesi Basımevi, 164 s. 7600 TL.

98. Muzaffer ÜREKLİ, *Kırım Hanlığının Kuruluşu ve Osmanlı Himayesinde Yükselişi.* Ankara 1989, Ankara Üniversitesi Basımevi, XXV + 109 s., 4200 TL.

99. Zühal YÜKSEL, *Polatlı Kırım Türkçesi Ağzı.* Ankara. 1989. Ankara Üniversitesi Basımevi, 228 s, 6.600 TL.

100. Ord. Prof. Dr. Herbert W. DUDA - çev. Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL XIX. Yüzyılın sonu ile XX. yüzyılın başında Türkiye'de HİLAFET'TEN CUMHURİYET'E GEÇİŞ. Ankara, 1989 Ankara Üniversitesi Basımevi, 230 s., 10800 TL.

101. Aydil EROL, *Şarkılarla Şiirlerle Türkülerle ve Tarihî Örneklerle* ADLARIMIZ. Ankara 1989, Ankara Üniversitesi Basımevi 277 s., 11.000 TL.

102. Doç. Dr. Abdülhalûk ÇAY, *Türk Ergenekon Bayramı* - Nevruz. İlâveli 3. baskı Ankara. 1989 Büro-Tek Ofset Matbaacılık. 233 s., 14.800 TL.

103. Muhammed Beşir AŞAN, *Elazığ-Tunceli ve Bingöl İllerinde Türk İskan İzleri.* Ankara. 1989 Büro-Tek Ofset Matbaacılık. 143 s. + 44 Resim, 14.000 TL.

104. *İlmi Hey'et, Türk Millî Bütünlüğü İçerisinde Doğu Anadolu*, (ilâveli 3. Baskı). Ankara 1989, Büro–Tek Matbaacılık, 194 s., 8000 TL.

105. Ertuğrul DANIK, *Koç ve At Şeklindeki Tunceli Mezar Taşları*, Ankara 1989, Büro–Tek Matbaacılık, 104 s., 8000 TL.

106. Yusuf SARINAY, *Atatürk'ün Millet ve Millî Yeterlilik Anlayışı*, Ankara 1989, Büro–Tek Matbacılık, 128 s., 8600 TL.

107. Prof. Dr. Mehmet SARAY, *Türk–İran Münasebetlerinde Şiiliğin Rolü*, Ankara 1990, Sistem–Ofset Matbaacılık, 150 s., 16.000 TL.

108. Prof. Dr. Abdülhalûk ÇAY, *Türk Millî Kültüründe Hayvan Motifleri I*, Ankara 1990, Büro–Tek Matbaacılık, 276 s., 18.000 TL.

109. Dr. Hidayet VAHAPOĞLU, *Tarihi Gelişim İçinde Azınlık ve Yabancı Okulları*, Ankara 1990, Büro–Tek Matbaacılık, 238 s., 17.500 TL.

111. Dr. Ahmet Ender GÖKDEMİR, *Cenub-i Garb-î Kafkas Hükümeti*, Ankara 1989, Ankara Üniversitesi Basımevi, 289 s., 13 300 TL.

112. Yaşar KALAFAT, *Doğu Anadolu'da Eski Türk İnançlarının İzleri*, Ankara 1990, Sistem–Ofset Matbaacılık, 170 s., 16.000 TL.

113. Ahmet Yaşar OCAK, *İslâm–Türk İnançlarında Hızır yahut Hızır–İlyas Kültü*, (genişletilmiş 2. Baskı), Ankara 1990, Ankara Üniversitesi Basımevi 256 s., 9000 TL.

114. Prof. Dr. Şükrü ELÇİN, Yurt Duyguları (Antoloji) Ankara 1990, Ankara Üniversitesi Basımevi 174 s., 5000 TL.

KİTAPLAR II

Yayın No. **SERİ – B**

42. Halil Kemal TÜRKÖZÜ, *Armenian Atracity According To Ottoman And Russian Documents*. Ankara 1986, Ayyıldız Matbaası A.Ş., XII + 93 s., US 3., S. 2950 TL.

44. Prof. Dr. İbrahim KAFESOĞLU, *Origins of Bulgars*. Ankara 1986, Ayyıldız Matbaası A.Ş., 56 s., 1500 TL. US 1.50.

TÜRK KÜLTÜRÜ ARAŞTIRMALARI

— İlmî Dergi —

Cilt II, 1965, Sayı 1–2, 128 s., 1000 TL.

Cilt III–VI, 1966–1969, Sayı 1–2, 300 s., 1000. TL.

Cilt VII–X, 1970–1973, Sayı 1–2, 154 s., 1000 TL.

Cilt XV, 1976, Sayı 1–2, 243 s., 1000 TL.

Cilt XVII–XXI, 1979–1983, Sayı 1–2, 368 s., 1500 TL.

Cilt XXII, 1984, Sayı 1–2, 235 s., 1500 TL.

Cilt XXIII, 1985, Sayı 1–2, 510 s. 2500 TL.

Cilt XXIV, 1986, Sayı I, 151 s., 2000 TL.

Cilt XXIV, 1986, Sayı 2, 241 s., 2000 TL.

Cilt XXV, 1987, Sayı I., 187 s., 4200 TL.

Cilt XXV 1987, Sayı 2, 216 s., 4200 TL.

Cilt XXVI 1988 Sayı 1–223 s., 7000 TL.

Cilt XXVI 1988 sayı 2 281 s., 10.200 TL.

Cilt XXVII 1989 sayı 1–2, 290 s., 13.000 TL.

CULTURA TURCICA

— Yabancı Dilde Dergi —

(İngilizce — Almanca — Fransızca)

Cilt V–VII, 1968–1970, Sayı 1–2, 183 s., 250 TL.

Cilt VIII–X, 1971–1973, Sayı 1–2, s., 250 TL.

Cilt XI, 1986, Sayı 1–2, 190 s., 1800 TL.

Cilt XII, Baskıya hazırlanıyor.

TÜRK KÜLTÜRÜ

— Aylık Dergi —

(Kasım 1962'den beri yayınlanmaktadır).

I. 1–12 Yıl Sayı Kasım 1962–Ekim 1963

II. Yıl Sayı 13–24 1963–Ekim 1964

III. 25–36 Yıl Sayı Kasım 1964–Ekim 1965

IV. Yıl Sayı 37–48 Kasım 1965–Ekim 1966

V. Yıl Sayı 49–60 Kasım 1966–Ekim 1967

VI. Yıl Sayı 61–72 Kasım 1967–Ekim 1968

VII.Yıl Sayı 73–84 Kasım 1968–Ekim 1969

VIII. Yıl Sayı 85–96 Kasım 1969–Ekim 1970
IX. Yıl Sayı 97–108 Kasım 1970–Ekim 1971
X. Yıl Sayı 109–120 Kasım 19971–Ekim 1972
XI. Yıl Sayı 121–132 Kasım 1972–Ekim 1973
XII. Yıl Sayı 133–144 Kasım 1973–Ekim 1974
XIII. Yıl Sayı 145–156 Kasım 1974–Ekim 1975
XIV. Yıl Sayı 157–168 Kasım 1975–Ekim 1976
XV. Yıl Sayı 169–180 Kasım 1976–Ekim 1977
XVI. Yıl Sayı 181–192 Kasım 1977–Ekim 1978
XVII. Yıl Sayı 193–204 Kasım 1978–Ekim 1979
XVIII. Yıl Sayı 205–216 Kasım 1979–Ekim 1980
XIX. Yıl Sayı 217–224 Kasım 1980–Aralık 1981
XX. Yıl Sayı 225–236 Ocak 1982–Aralık 1982
XXI. Yıl Sayı 237–248 Ocak 1983–Aralık 1983
XXII. Yıl Sayı 249–260 Ocak 1984–Aralık 1984
XXIII. Yıl Sayı 261–272 Ocak 1985–Aralık 1985
XXIV. Yıl Sayı 273–284 Ocak 1986–Aralık 1986
XXV. Yıl Sayı 285–296 Ocak 1987–Aralık 1987
XXVI. Yıl Sayı 297–308 Ocak 1988–Aralık 1988
XXVII. Yıl Sayı 309–320 Ocak 1989–Aralık 1989
XXVIII. Yıl Sayı 321–332 Ocak 1990–Aralık 1990

Türk Kültürü Dergisi'nin:

1. 1–19, 21, 22, 34, 36, 37, 40, 47, 48, 58, 60, 69, 70, 71, 72, 75, 81, 82, 83, 84, 85, 90, 94, 95, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 106, 108, 117, 118, 121, 123, 126, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 135, 136, 138, 139, 141, 145, 146, 147, 149, 150–152, 153–155, 159, 160, 164, 165, 167, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 223–224, 225, 226, 227, 229, 230, 231, 232, 242, 263, 305, Sayıları Tükenmiştir.

2. 130–132, 136–138, 139–141, 142–144, 147–149, 150–152, 153–155, 198–199, 200–202, 203–204, 205–206, 207–208, 209–1210, 211–214, 215–216–223–224. Sayıları birleşik sayı olarak yayınlanmıştır.

3. 20–248. Sayıya kadar olanlar 100 TL.
249–283. Sayıya kadar olanlar 200 TL.

284-296. Sayıya kadar olanlar 300 TL.
297-308. Sayıya kadar olanlar 600 TL.
309-320. Sayıya kadar olanlar 1500TL.
321-332. Sayılar 1800 TL. dır.

4. Yıllık Abone Bedeli: (1990 Yılı İçin)
(posta ücreti dahil)

Yurtiçi

— 12 Sayı için indirimsiz 21.600.— TL. indirimli 17.250. — TL

Yurtdışı

12 sayı için $ 20 — DM. 36

Enstitü Yayınları İle İlgili

1— Yazışma Adresi:

17. Sokak No. 38
06490 Bahçelievler-ANKARA
Telefon: (4) 213 41 35—213 31 00

2— İstenilen Kitap, Dergi ve Abone Bedelleri:

Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü,
171.379 Numaralı POSTA ÇEKİ hesabına (ücretsiz olarak) yatırılabilir.

3— Yurtiçi ve yurtdışı Havaleler,

— Türkiye İş Bankası, Küçükevler Şubesinde, 11733 numaralı,
— Türkiye Vakıflar Bankası, Bahçelievler Şubesinde, 2004950 numaralı,

Hesaplarımıza yatırılabilir.

4— Enstitü Yayınları **ÖDEMELİ OLARAK GÖNDERİLMEZ.**

5— Öğretmen, Öğrenci, Silahlı Kuvvetler ve Emniyet Mensuplarına bütün yayınlarımızda % 20 indirim yapılır.

ISBN 975-456-041-2

Fiyatı : 5000.- TL.